◆ РЂЋБШЂЕЭ РШЏЏШЕЭ ◆ РЂЋБШЂЕЭ РШЏЏШЕЭ ◆ РЂЋБШЂЕЭ РШЏЏШЕЭ ◆

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVIII, **BROJ 106, ZAGREB, 21. RUJNA 2026.** ISSN 0027-7932

S A D R Ž A J

STRANICA

1278 **Uredba** o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata **1**

1279 **Uredba** o izmjeni Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju **3**

1280 **Rješenje** o razrješenju državne tajnice u Ministarstvu demografije i useljeništva **3**

1281 **Rješenje** o imenovanju državne tajnice u Ministarstvu demografije i useljeništva **3**

1282 **Rješenje** o imenovanju državne tajnice u Ministarstvu zdravstva **3**

1283 **Pravilnik** o sustavnom gospodarenju energijom i energetskom pregledu poduzeća **4**

1284 **Odluka** o izmjeni Odluke o imenovanju vijeća Ustavnog suda Republike Hrvatske **21**

1285 **Odluka** Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-2402/2022 od 16. srpnja 2026. ..... **21**

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1278

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (»Narodne novine«, br. 19/14., 73/17. i 96/19.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 21. rujna 2026. donijela

UREDBU

O UTVRĐIVANJU NAJVIŠIH MALOPRODAJNIH CIJENA NAFTNIH DERIVATA

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se iznosi najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata koje energetski subjekti koji se bave trgovinom na veliko naftnim derivatima i/ili trgovinom na malo naftnim derivatima i/ili trgovci na veliko ukapljenim naftnim plinom i/ili trgovci na malo ukapljenim naftnim plinom (u daljnjem tekstu: energetski subjekti), smiju primijeniti na području Republike Hrvatske.

Članak 2.

(1) Ova Uredba primjenjuje se na sljedeće naftne derivate:

– motorne benzine

– dizelsko gorivo

– plavi dizel

– smjesu propan-butan za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan)

– smjesu propan-butan za boce sadržaja 7,5 kg i više, UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan).

(2) Najviša maloprodajna cijena utvrđuje se za litru odnosno kilogram naftnih derivata iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Na najvišu maloprodajnu cijenu naftnih derivata nije dozvoljeno zaračunavati naknade ili druge troškove koji nisu propisani ovom Uredbom ili drugim posebnim propisima.

(4) Kvaliteta i označavanje naftnih derivata iz stavka 1. podstavaka 1. – 3. ovoga članka utvrđeni su Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva (»Narodne novine«, br. 131/21. i 83/25).

Članak 3.

(1) Najviše jedinične cijene za motorne benzine, dizelsko gorivo i plavi dizel određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_t + \Delta_{t\,(Bio)} + P$$

$$P_t = \sum_{i=1}^{n} \left(\frac{CIF\ MedM_i}{T_i}\right) * \frac{\rho}{1000*n}$$

$$\Delta_{t\,(Bio_dizel)} = \left[\left(\sum_{i=1}^{n}\left(\frac{\text{RME FOB ARA M}_i}{T_i}\right) * \frac{\rho}{1000*n}\right) - P_{t(dizel)} + T_{pr(Bio_dizel)}\right] * Q_{Bio_dizel}$$

$$\Delta_{t\,(Bio_benzin)} = \left[\left(\frac{\sum_{i=1}^{n}(\text{FOBRottT2EthM}/1000)_i}{n}\right) - P_{t(benzin)} + T_{pr(Bio_benzin)}\right] * Q_{Bio_benzin}$$

pri čemu je:

• PC = jedinična cijena u EUR/l (izražena na četiri decimalna mjesta)

• P_t = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe, u EUR/l zaokružena na četiri decimalna mjesta

• $\Delta_{t\,(Bio)}$ = nadoplata za biokomponentu u EUR/l zaokružena na tri decimalna mjesta, ne primjenjuje se za plavi dizel

• P = premija energetskog subjekta u EUR/l određena na četiri decimalna mjesta

• CIF Med M = srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata u USD/t objavljena u *Platt's European Marketscan* pod *Mediterranean Cargoes CIF Med (Genova/Lavera)* za proizvode Premium Unleaded 10ppm (Eurosuper 95), 10ppm ULSD (Eurodizel), zaokružena na tri decimalna mjesta

• RME FOB Ara M (RED) = srednja dnevna burzovna cijena biodizela u USD/t objavljena u *Platt's European Biofuelscan* pod naslovom *Biodiesel Price Assesments – Northwest Europe* ($/mt) zaokružena na tri decimalna mjesta

• FOB Rott T2Ethanol M (EUR/m³) = srednja dnevna burzovna cijena bioetanola u EUR/m³ objavljena u *Platt's European Biofuelscan* pod naslovom *Northwest Europe Ethanol Price Assesments* za proizvod Ethanol T2 Rotterdam zaokružena na tri decimalna mjesta

• $T_{pr(Bio_dizel)}$ = troškovi prijevoza i manipulacije s biodizelom su fiksni te iznose 0,0618 EUR/l

• $T_{pr(Bio_benzin)}$ = troškovi prijevoza i manipulacije s bioetanolom su fiksni te iznose 0,0549 EUR/l

• Q_{Bio_dizel} = postotak biodizela 7 % v/v

• Q_{Bio_benzin} = postotak bioetanola 5 % v/v

• T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mjesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

• ρ = gustoća naftnog derivata (ρ = 0,755 kg/l za motorne benzine; ρ = 0,845 kg/l za dizelska goriva; ρ = 0,883 kg/l za biodizel)

• i = dnevni podaci: i = 1, 2, 3,..., n

• n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med M) unutar obračunskog razdoblja

• t = sedmodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(2) Najviše jedinične cijene za ukapljeni naftni plin (UNP PB) – smjesa propan-butan koji se koristi u domaćinstvima i poduzetništvu kao energent određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_{PB} + P$$

$$P_{PB} = 0.4 * \sum_{i=1}^{n}\left(\frac{CIF\ MedP_i}{T_i}\right) * \frac{1}{n} + 0.6 * \sum_{i=1}^{n}\left(\frac{CIF\ MedB_i}{T_i}\right) * \frac{1}{n}$$

pri čemu je:

• PC = jedinična cijena u EUR/kg (izražena na četiri decimalna mjesta)

• P_{PB} = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe u EUR/kg zaokružena na četiri decimalna mjesta

• P = premija energetskog subjekta u EUR/kg određena na četiri decimalna mjesta

• CIF Med P = srednja dnevna burzovna cijena propana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Propane FOB Ex-rafinery/storage,* zaokružena na tri decimalna mjesta

• CIF Med B = srednja dnevna burzovna cijena butana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire pod West Mediterranean – Butane FOB West Med Coaster,* zaokružena na tri decimalna mjesta

• T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mjesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

• i = dnevni podaci: i = 1, 2, 3,..., n

• n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med P i CIF Med B) unutar obračunskog razdoblja

• t = sedmodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(3) Na benzinskim postajama koje se ne nalaze na autocestama iz točke II. Odluke o razvrstavanju javnih cesta (»Narodne novine«, br. 109/25. i 118/25.) najviša visina premije energetskog subjekta (P) utvrđuje se za motorne benzine 0,1235 EUR/l, dizelska goriva u iznosu od 0,0945 EUR/l, plavi dizel u iznosu od 0,0236 EUR/l, za smjesu propan-butan za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan) u iznosu 0,4416 EUR/kg i za smjesu propan-butan za boce sadržaja 7,5 kg i više UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan) u iznosu 0,9037 EUR/kg.

Visina premije energetskog subjekta (P) za sve naftne derivate koji se prodaju na benzinskim postajama koje se nalaze na autocestama iz točke II. Odluke o razvrstavanju javnih cesta utvrđuje se slobodno.

(4) Najviša maloprodajna cijena za pojedini naftni derivat dobije se tako da se najviša jedinična cijena (PC) iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uveća za trošarinu i porez na dodanu vrijednost sukladno propisima. Maloprodajna cijena se zaokružuje na dva decimalna mjesta.

(5) Najviše maloprodajne cijene za sve naftne derivate iz stavka 1. ovoga članka s dodanim multifunkcionalnim aditivima tijekom namješavanja, skladištenja ili otpreme utvrđuju se slobodno. Aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se dodaju ili miješaju s derivatom kako bi se izmijenila njegova svojstva. Multifunkcionalni aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se naknadno dodaju ili miješaju s derivatom od strane distributera/trgovca kako bi se izmijenila njegova svojstva.

(6) Energetski subjekt mora svim kupcima omogućiti kupnju pojedinog naftnog derivata iz stavka 1. ovoga članka bez dodanih

multifunkcionalnih aditiva na svakoj benzinskoj postaji gdje prodaje pojedini naftni derivat, a koja se ne nalazi na autocestama iz točke II. Odluke o razvrstavanju javnih cesta. Ako na benzinskoj postaji ne postoji mogućnost kupnje pojedinog naftnog derivata bez dodanih multifunkcionalnih aditiva, tada je energetski subjekt dužan primijeniti maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene stavkom 1. ovoga članka.

Članak 4.

Prvi dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe, a najviše maloprodajne cijene određene su za neprekinuto razdoblje od 7 dana.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/26-03/66
Urbroj: 50301-05/31-26-2
Zagreb, 21. rujna 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

1279

Na temelju članka 97. stavka 2. Zakona o trošarinama (»Narodne novine«, br. 106/18., 121/19. i 144/21.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 21. rujna 2026. donijela

UREDBU
O IZMJENI UREDBE O VISINI TROŠARINE NA ENERGENTE I ELEKTRIČNU ENERGIJU

Članak 1.

U Uredbi o visini trošarine na energente i električnu energiju (»Narodne novine«, br. 156/22., 1/23., 10/23., 22/23., 37/23., 46/23., 56/23., 71/23., 79/23., 88/23., 94/23., 98/23., 105/23., 110/23., 116/23., 123/23., 132/23., 139/23., 144/23., 151/23., 1/24., 6/24., 11/24., 17/24., 22/24., 29/24., 36/24., 41/24., 47/24., 53/24., 60/24., 66/24., 72/24., 24/26., 29/26., 36/26., 41/26., 46/26., 51/26., 57/26., 62/26., 69/26., 75/26., 82/26., 87/26., 90/26., 93/26., 96/26., 99/26. i 102/26.), u članku 3. mijenjaju se visine trošarine u eurima na sljedeće predmete oporezivanja tako da glase:

»– Bezolovni motorni benzin 397,31 EUR/1000 l

– Dizelsko gorivo 230,00 EUR/1000 l.«.

Članak 2.

Visine trošarina iz članka 1. ove Uredbe primjenjuju se s danom stupanja na snagu ove Uredbe i određene su za razdoblje do 28. rujna 2026.

Članak 3.

Ova Uredba objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 22. rujna 2026.

Klasa: 022-03/26-03/67
Urbroj: 50301-05/31-26-2
Zagreb, 21. rujna 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

1280

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.) i članka 46. stavka 1. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19. i 155/23.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. rujna 2026. donijela

RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DRŽAVNE TAJNICE U MINISTARSTVU DEMOGRAFIJE I USELJENIŠTVA

Razrješuje se ŽELJKA JOSIĆ, dr. med., dužnosti državne tajnice u Ministarstvu demografije i useljeništva, radi odlaska na novu dužnost.

Klasa: 080-02/26-02/04
Urbroj: 50301-15/28-26-1
Zagreb, 14. rujna 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

1281

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.) i članka 46. stavka 1. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19. i 155/23.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. rujna 2026. donijela

RJEŠENJE
O IMENOVANJU DRŽAVNE TAJNICE U MINISTARSTVU DEMOGRAFIJE I USELJENIŠTVA

Imenuje se DANIJELA BLAŽANOVIĆ državnom tajnicom u Ministarstvu demografije i useljeništva, s danom 15. rujna 2026.

Klasa: 080-02/26-01/92
Urbroj: 50301-15/28-26-1
Zagreb, 14. rujna 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

1282

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.) i članka 46. stavka 1. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19. i 155/23.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. rujna 2026. donijela

RJEŠENJE
O IMENOVANJU DRŽAVNE TAJNICE U MINISTARSTVU ZDRAVSTVA

Imenuje se ŽELJKA JOSIĆ, dr. med., državnom tajnicom u Ministarstvu zdravstva, s danom 15. rujna 2026.

Klasa: 080-02/26-01/91
Urbroj: 50301-15/11-26-1
Zagreb, 14. rujna 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

1283

Na temelju članka 31. stavka 7. Zakona o energetskoj učinkovitosti (»Narodne novine«, broj 155/25.) ministar gospodarstva donosi

PRAVILNIK
O SUSTAVNOM GOSPODARENJU ENERGIJOM I ENERGETSKOM PREGLEDU PODUZEĆA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Pravilnika

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se način provođenja energetskog pregleda poduzeća, sadržaj izvješća o energetskom pregledu poduzeća, sadržaj izvještajnog sažetka o energetskoj učinkovitosti poduzeća, sadržaj akcijskog plana energetske učinkovitosti poduzeća, okvirni sadržaj programa izobrazbe i stručnog usavršavanja osoba koje mogu provoditi energetski pregled poduzeća, sadržaj i način vođenja registra osoba ovlaštenih provoditi energetski pregled poduzeća, druga pitanja vezana uz provedbu i ovlaštenje za energetske preglede poduzeća i sadržaj Registra poduzeća.

(2) Odredbe ovoga Pravilnika koje uređuju provođenje energetskog pregleda iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na poslovne cjeline, proizvodne procese te na energetske preglede ostalih poduzeća koja nisu obveznici provedbe energetskog pregleda u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti i ovim Pravilnikom.

Pojmovi

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti.

(2) U ovom se Pravilniku koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeća značenja:

1. *energenti* – smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u energiju

2. *energetsko troškovni centar* – funkcionalna cjelina za koju je moguće mjeriti pripadajuću potrošnju energije i/ili vode te parametre koji na dotičnu potrošnju utječu, a odnosi se na komplekse zgrada, zgrade, dijelove zgrada, javnu rasvjetu, sustave javne vodoopskrbe i odvodnje, industrijske komplekse, proizvodne pogone i postrojenja i sl.

3. *građevina* – je građenjem nastao i s tlom povezan sklop, izveden od svrhovito povezanih građevnih proizvoda sa ili bez instalacija, sklop s ugrađenim postrojenjem, samostalno postrojenje povezano s tlom ili sklop nastao građenjem

4. *imenovana osoba* – fizička osoba ovlaštena za obavljanje energetskog pregleda koja je zaposlena u pravnoj osobi ovlaštenoj za provedbu energetskog pregleda, u čije ime je ovlaštena potpisivati izvješća o energetskom pregledu poduzeća

5. *krajnja potrošnja energije* – cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, uključujući potrošnju energije u međunarodnom zračnom prometu, kućanstva, javne i privatne usluge, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i drugi sektori krajnje potrošnje, isključujući potrošnju energije u međunarodnim pomorskim spremnicima, energiju iz okoliša i isporuke sektoru pretvorbe i energetskom sektoru, isporuku energije za neenergetsko korištenje te gubitke zbog prijenosa odnosno transporta i distribucije kako su definirani u Prilogu A Uredbi (EZ) 1099/2008

6. *Ministarstvo* – ministarstvo nadležno za energetiku

7. *nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja* – pravna osoba koja je u skladu s uvjetima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom dobila suglasnost Ministarstva za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

8. *odgovorna osoba* – fizička ili pravna osoba koja naručuje provedbu energetskog pregleda odnosno osoba ovlaštena za zastupanje poduzeća

9. *ogrjevna vrijednost* – ogrjevna vrijednost definirana kao donja ogrjevna vrijednost

10. *ovlaštena osoba* – fizička ili pravna osoba koja na temelju ovlaštenja Ministarstva provodi energetski pregled poduzeća

11. *poduzeće* – trgovačko društvo ili pravna osoba osnovana radi obavljanja gospodarske djelatnosti, bez obzira na pravni oblik, veličinu, vlasničku strukturu ili sektor djelovanja, koje posluje na tržištu i nije proračunski niti izvanproračunski korisnik u smislu zakona kojim se uređuje proračun

12. *primarna energija* – energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta nijednom postupku pretvorbe

13. *Program izobrazbe* – program, sadržajno propisan Prilogom 5.A ovog Pravilnika, u ukupnom trajanju od 45 školskih sati, kojega su dužne pohađati i uspješno završiti osobe odgovarajuće struke koje traže ovlaštenje Ministarstva za provedbu energetskih pregleda poduzeća

14. *Program stručnog usavršavanja* – program, sadržajno propisan Prilogom 5.B ovog Pravilnika, u trajanju od najmanje 6 do najviše 10 školskih sati, kojega pohađaju ovlaštene osobe za provedbu energetskih pregleda poduzeća najmanje jednom u tri godine, a provodi se radi održavanja i unaprjeđenja njihovih stručnih znanja i kompetencija te zadržavanja ovlaštenja za provedbu energetskih pregleda poduzeća

15. *Registar poduzeća* – digitalna platforma koju uspostavlja i vodi nadležno tijelo radi praćenja obveza poduzeća sukladno članku 29. i 30. Zakona

16. *sirovina* – neobrađeni prirodni resurs koji se koristi kao materijal za obradu u proizvodnji

17. *trogodišnji prosjek potrošnje* – aritmetička sredina ukupne krajnje potrošnje energije u prethodne tri uzastopne kalendarske godine, iskazana u kWh

18. *Zakon* – Zakon o energetskoj učinkovitosti

19. *životni vijek mjere energetske učinkovitosti* – razdoblje u kojem se primjenom mjere energetske učinkovitosti ostvaruju uštede energije, a koji je određen pravilnikom kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

II. OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI PODUZEĆA

Obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom i provedbe energetskog pregleda poduzeća

Članak 3.

(1) Sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim

normama obvezna su uvesti ona poduzeća čija prosječna godišnja krajnja potrošnja energije, utvrđena na temelju ukupne potrošnje svih energenata u prethodne tri godine, prelazi 23,61 GWh, u skladu s odredbama Zakona.

(2) Sustav gospodarenja energijom iz stavka 1. ovoga članka je sustav koji zadovoljava normu HRN EN ISO 50001.

(3) Obveznici iz stavka 1. ovoga članka obvezu uvođenja sustava gospodarenja energijom mogu zadovoljiti uvođenjem sustava upravljanja okolišem koji zadovoljava normu HRN EN ISO 14001 pod uvjetom da sustav uključuje energetski pregled poduzeća koji se temelji na minimalnim kriterijima za energetske preglede poduzeća.

(4) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste mogućnost iz stavka 3. ovoga članka certifikacijski sustav upravljanja okolišem mora biti proširen na područje energije i energetske učinkovitosti poduzeća.

(5) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste mogućnost iz stavka 3. ovoga članka sustav mora obuhvatiti provedbu internog energetskog pregleda poduzeća jednom godišnje, uključujući ažuriranje energetskih podataka, utvrđivanje ciljeva i praćenje ostvarenja poboljšanja energetske učinkovitosti poduzeća.

(6) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste mogućnost iz stavka 3., na postupke izvještavanja i dostave dokaza Ministarstvu primjenjuju se ista pravila i rokovi kao za sustav upravljanja energijom prema normi HRN EN ISO 50001.

(7) Obveznici iz stavka 1. ovoga članka dužni su svake tri godine od prvog ili prethodnog certifikacijskog audita za norme iz stavka 2. i 3. ovoga članka, u skladu s ciklusima propisanim za norme iz stavka 2. i 3. ovoga članka, dostaviti Ministarstvu dokaz ili važeći certifikat izdan od akreditiranog neovisnog tijela za uvedeni sustav upravljanja kojim se dokazuje da sustav i dalje ispunjava zahtjeve predmetne norme, u roku 15 dana od datuma ishođenja certifikata.

(8) Uz dokaz o uvođenju certifikata poduzeća su dužna dostaviti i Izvješće koje obvezno sadrži:

1. osnovne informacije o poduzeću i djelatnosti

2. kratki opis procesa i tehničkih sustava u poduzeću

3. pregled potrošnje energije na razini poduzeća za tri prethodne godine

4. popis provedenih i planiranih mjera ili preporuka za poboljšanja energetske učinkovitosti

5. analizu ostvarenih i planiranih ušteda krajnje i primarne energije te smanjenje emisija CO_2.

(9) Obveznici iz stavka 1. ovoga članka obvezu uvođenja sustava gospodarenja energijom mogu ostvariti provedbom ugovora o energetskom učinku u skladu s člankom 27. i 28. Zakona, pri čemu taj ugovor mora imati odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom.

(10) Obveznici iz stavka 1. ovoga članka obvezu mogu ispuniti u skladu sa stavkom 7. ovoga članka, pod uvjetom da sustavno gospodarenje energijom obuhvaća energetsko-troškovne centre na razini cijelog poduzeća te da uključuje sustavno gospodarenje energijom u okviru cjelokupnog poslovnog procesa.

(11) Ako se obveza iz stavka 1. ovoga članka ispunjava u skladu sa stavkom 6. ovoga članka, smatra se ispunjenom za vrijeme trajanja ugovora o energetskom učinku.

(12) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste mogućnost iz stavka 7. ovoga članka, dužni su Ministarstvu dostaviti ugovor o energetskom učinku, poštujući eventualne poslovne tajne, iz kojeg su vidljive odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom na razini cijelog poduzeća.

(13) Ministarstvo od poduzeća može zatražiti dodatnu dokumentaciju u svrhu utvrđivanja da li sustav upravljanja energijom ili okolišem ili ugovor o energetskom učinku uključuje energetski pregled koji je u skladu s minimalnim kriterijima za pregled poduzeća.

(14) Obveznici provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade i objave akcijskog plana su sva poduzeća čija je prosječna godišnja krajnja potrošnja energije, izračunata na temelju ukupne potrošnje svih energenata u prethodne tri godine, veća od 2,78 GWh, a koja nemaju uveden sustav gospodarenja energijom iz stavka 1. ovoga članka, u skladu sa Zakonom.

(15) Obveznici iz stavka 1. i 14. ovoga članka dužni su Ministarstvu dostaviti dokaze o ostvarenju obveze na način i u rokovima propisanima Zakonom.

Registar poduzeća

Članak 4.

(1) Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) u ime Ministarstva uspostavlja i vodi Registar poduzeća radi utvrđivanja i praćenja izvršavanja obveza poduzeća iz članka 3. stavaka 1. i 14. ovoga Pravilnika..

(2) APN Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja u sklopu nacionalnog informacijskog sustava za gospodarenje energijom (u daljnjem tekstu: ISGE) te izrađuje upute za njegovo korištenje kroz digitalni vodič koji će se objaviti na mrežnim stranicama APN-a.

(3) APN je zadužen za uspostavu, razvoj i održavanje informacijske i digitalne infrastrukture Registra poduzeća te za osiguravanje njegove tehničke i funkcionalne učinkovitosti.

(4) Ministarstvo koristi Registar poduzeća za potrebe provedbe članaka 29., 30., 35. i 36. Zakona te za praćenje ispunjavanja obveza propisanih ovim Pravilnikom.

(5) Ministarstvo, prema potrebi, može ovlastiti drugu osobu koja će u ime Ministarstva koristiti Registar poduzeća i obavljati pojedine stručne, tehničke ili administrativne aktivnosti potrebne za provedbu i ispunjenje obveza propisanih Zakonom i ovim Pravilnikom, o čemu će obavijestiti poduzeća.

(6) Obveznici iz članka 3. stavka 1. i 14. ovoga Pravilnika obvezni su jednom godišnje dostaviti podatke Ministarstvu putem elektroničke pošte ili upisom u Registar poduzeća i na taj način, jednom godišnje izvještavati Ministarstvo o energetskoj učinkovitosti svog poduzeća.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, obveza se ne primjenjuje na poduzeća koja djeluju u sektoru obrane i civilne zaštite ili pružaju svoje usluge isključivo s krajnjim ciljem obrane i civilne zaštite.

(8) Uprava poduzeća obvezna je imenovati najmanje jednu osobu koja je zaposlenik poduzeća kao osobu odgovornu za sustavno gospodarenje energijom u poduzeću, koja je odgovorna osoba za dostavu podataka Ministarstvu i za upis podataka u Registar poduzeća.

(9) Osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom iz stavka 8. ovoga članka i odgovorna osoba poduzeća odgovaraju za istinitost i točnost podataka koje Ministarstvu dostavljaju u svrhu provedbe članka 29. i 30. Zakona.

(10) Zahtjevi za podacima koje poduzeća dostavljaju Ministarstvu propisani su Prilogom 1. ovoga Pravilnika.

(11) Izvještaj iz stavka 6. ovoga članka poduzeće podnosi najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za prošlu godinu.

(12) Na temelju podataka iz stavka 6. ovoga članka kroz Registar poduzeća izrađuje se izvještajni sažetak o energetskoj učinkovitosti poduzeća, koji sadrži podatke prema Prilogu 2. ovoga Pravilnika te služi za agregiranje podataka, statističku obradu i prikaz pokazatelja energetske učinkovitosti poduzeća za potrebe Ministarstva.

(13) Podaci iz Priloga 1. ovoga Pravilnika se od poduzeća prikupljanju sa svrhom provedbe obveze iz članka 29. i 30. Zakona i članka 3. ovoga Pravilnika.

(14) Ministarstvo može podatke iz stavka 13. ovoga članka, staviti na raspolaganje drugim nacionalnim tijelima koja sudjeluju u provedbi članaka 29. i 30. Zakona.

(15) Ministarstvo podatke poduzeća, u anonimiziranom ili pseudonimiziranom obliku, može dostaviti europskim, nacionalnim ili drugim relevantnim tijelima u svrhu istraživanja, izrade analiza i studija, razvoja programa i projekata, sufinanciranja, izrade statističkih pokazatelja i indikatora, na zahtjev, za potrebe izvještavanja.

(16) Poduzeća su dužna u Registar poduzeća upisati poveznicu na, od Uprave poduzeća, usvojen akcijski plan energetske učinkovitosti poduzeća iz članka 10. ovog Pravilnika.

Utvrđivanje obveze uvođenja sustava gospodarenja energijom i provedbe energetskog pregleda poduzeća

Članak 5.

(1) Poduzeća su dužna svake godine utvrditi ukupnu godišnju krajnju potrošnju energije za prošlu godinu i prosječnu krajnju potrošnju energije za prethodne tri godine, a utvrđene vrijednosti izraziti u kWh.

(2) Ukupna godišnja krajnja potrošnja energije iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća potrošnju energije u svim zgradama, građevinama, postrojenjima, procesima i voznom parku koje poduzeće koristi.

(3) Za potrebe iskazivanja i usporedbe potrošnje i ušteda energije u kilovatsatima (kWh), primjenjuju se ogrjevne vrijednosti i faktori energetske pretvorbe propisani u Prilogu 3. ovoga Pravilnika, pri čemu se iznos energije iskazuje tako da se količina iz osnovne jedinice mjere, ako je primjenjivo, najprije preračuna u megadžule (MJ), a potom u kilovatsate (kWh) primjenom koeficijenta pretvorbe 1 kWh = 3,6 MJ, odnosno dijeljenjem iznosa energije u MJ s 3,6.

(4) Za potrebe izračuna primarne energije primjenjuju se faktori primarne energije koje propisuje ministarstvo nadležno za energetsku učinkovitost u zgradarstvu.

(5) Za potrebe izračuna emisija CO_2 primjenjuju se emisijski faktori propisani pravilnikom kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

(6) Iznimno od stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka, poduzeće može koristiti vlastite specifične faktore energetske pretvorbe, ogrjevne vrijednosti, faktore primarne energije te faktore emisije CO_2, ako ih je utvrdilo na temelju mjerenih i verificiranih podataka te metodologija koje se primjenjuju radi ispunjavanja obveza utvrđenih drugim propisima ili sustavima izvješćivanja.

(7) Za potrebe izračuna potrošnje i ušteda energije u prijevozu, kada je primjenjivo, primjenjuju se prosječne energijske vrijednosti goriva propisane Pravilnikom o utvrđivanju prosječnih energetskih vrijednosti goriva.

(8) Poduzeća mogu utvrditi postaju li obveznici u tekućoj godini, korištenjem alata kojeg Ministarstvo i APN objavljuje na svojim mrežnim stranicama, vlastitom analizom i utvrđivanjem prosječne krajnje potrošnje energije za prethodne tri godine.

(9) Poduzeća kao izvore podataka za utvrđivanje ukupne godišnje krajnje potrošnje energije koriste:

1. račune dobavljača, opskrbljivača i operatora sustava
2. podatke s obračunskih brojila
3. podatke s internih mjernih sustava
4. podatke o proizvodnji energije za vlastite potrebe
5. stručne procjene i analize i
6. druge izvore koji se navode u Registru.

(10) Ukupna i prosječna krajnja potrošnja energije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se zasebno za svako poduzeće, unutar povezanih poduzeća.

(11) Nakon što poduzeća utvrde ukupnu godišnju krajnju potrošnju energije za tri prethodne godine, poduzeća su dužna izračunati prosječnu krajnju potrošnju energije za prethodne tri godine te ako prosječna krajnja potrošnja energije prelazi iznos iz članka 3. stavka 1. ili stavka 14. ovoga Pravilnika Ministarstvo obavijestiti o svojoj prosječnoj potrošnji energije.

(12) Za potrebe utvrđivanja obveze u prvom ciklusu primjene članaka 29. i 30. Zakona, prosječnu godišnju krajnju potrošnju energije poduzeća utvrđuju u 2026. godini na temelju podataka o krajnjoj potrošnji energije iz 2023., 2024. i 2025. godine.

(13) Ako je trogodišnji prosjek krajnje potrošnje energije poduzeća veći od iznosa utvrđenih u članku 3. stavku 1. ili stavku 14. ovoga Pravilnika, obveza poduzeća se uspostavlja u godini koja slijedi.

(14) Obvezu iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika ili obvezu iz članka 3. stavka 14. ovoga Pravilnika poduzeće zadržava dok trogodišnji prosjek krajnje potrošnje energije ne padne ispod vrijednosti utvrđenih u članku 3. stavku 1. ili stavku 14. ovoga Pravilnika.

(15) Ukupna godišnja krajnja potrošnja energije iz stavka 1. ovoga članka uključuje sljedeće oblike energije, ako se koriste kao izvor energije:

1. električna energija
2. toplinska energija
3. prirodni plin
4. tekuća goriva (npr. dizelsko gorivo, motorni benzin, loživo ulje i ukapljeni naftni plin (UNP))
5. ugljen, koks, naftni koks
6. energija proizvedena unutar poduzeća i korištena isključivo za vlastite potrebe iz obnovljivih i neobnovljivih izvora energije (npr. iz fotonaponskih sustava, kogeneracije, vjetroelektrana, bioplinskih postrojenja, agregata na fosilna goriva) i
7. drugi oblici energije preuzeti iz mreže ili drugog izvora korištene u zgradama, procesima i transportu, otpadna goriva i ostala kruta, tekuća ili plinovita goriva koja se koriste kao izvor energije.

(16) Ukupna godišnja krajnja potrošnja energije iz stavka 1. ovoga članka ne uključuje sljedeće:

1. energiju koja se prosljeđuje trećim stranama uključujući energiju proslijeđenu povezanim pravnim osobama
2. energiju korištenu izvan Republike Hrvatske
3. energiju korištenu za međunarodni cestovni i željeznički prijevoz, osim ako prijevoz započinje u Republici Hrvatskoj i poduzeće ima sjedište u Republici Hrvatskoj
4. potrošnju energije prilikom privatne upotrebe službenih vozila
5. energiju korištenu za prijevoz i usluge koje obavljaju treće strane

6. energiju potrošenu prilikom rada zaposlenika na izdvojenom mjestu rada, rada na daljinu ili rada od kuće

7. toplinsku energiju iz okoliša koju koriste dizalice topline i toplinska energija proizvedena solarnim kolektorima

8. energente korištene isključivo kao sirovine poput prirodnog plina kao sirovine za proizvodnju amonijaka i umjetnih gnojiva

9. potrošnju energije goriva za zračni, pomorski i riječni prijevoz i

10. ostale oblike energije koji se koriste isključivo u ne energetske svrhe.

(17) U slučaju proizvodnje energije za vlastite potrebe, pohrane energije, predaje energije u mrežu ili predaje energije trećim osobama, poduzeće zasebno iskazuje količinu proizvedene energije, količinu energije preuzete iz mreže, količinu energije predane u mrežu ili isporučene trećim osobama, količinu energije pohranjene u spremnicima te količinu energije utrošene iz spremnika za vlastite potrebe, ako je primjenjivo.

(18) Ukupna krajnja potrošnja energije poduzeća obuhvaća isključivo energiju stvarno utrošenu za vlastite potrebe poduzeća, neovisno o tome je li preuzeta iz mreže, proizvedena unutar poduzeća ili preuzeta iz sustava za pohranu energije.

(19) Energija predana u mrežu ili isporučena trećim osobama ne uključuje se u ukupnu krajnju potrošnju energije poduzeća, a ukupna krajnja potrošnja energije utvrđuje se tako da se ista količina energije iskaže samo jedanput.

(20) Ministarstvo utvrđuje i objavljuje konačnu listu obveznika na svojoj mrežnoj stranici na temelju podataka o prosječnoj godišnjoj potrošnji energije koje poduzeća samostalno procjenjuju i dostavljaju putem Registra ili elektroničke pošte, kao i podataka prikupljenih od distributera i opskrbljivača energenata sukladno članku 36. stavku 2. Zakona te iz drugih službenih i dostupnih izvora, o čemu Ministarstvo obveznike obavještava u skladu s člankom 36. stavkom 3. Zakona.

(21) Ministarstvo može uzorkovanjem i drugim metodama provjeravati točnost podataka koje dostavljaju poduzeća radi osiguravanja njihove vjerodostojnosti i usklađenosti s propisanim obvezama.

Utvrđivanje obveze iskazivanja krajnje potrošnje energije kada zgradu ili građevinu koristi više poduzeća

Članak 6.

(1) Poduzeće na čiji OIB glasi obračunsko mjerno mjesto zgrade ili građevine koju koristi više poduzeća dužno je utvrditi i iskazati krajnju potrošnju energije.

(2) U slučaju da u zgradi koju koristi više poduzeća postoje zasebna službena obračunska mjerna mjesta, potrošnju energije iskazuje poduzeće na čiji OIB glasi obračunsko mjerno mjesto.

(3) Vlasnik zgrade, upravitelj zgrade ili druga osoba koja raspolaže podacima o potrošnji energije zajedničkih sustava zgrade ili građevine dužna je na zahtjev korisnika ili ovlaštene osobe koja provodi energetski pregled, omogućiti pristup dostupnim podacima.

III. PROVEDBA ENERGETSKOG PREGLEDA PODUZEĆA

Obuhvat energetskog pregleda poduzeća

Članak 7.

(1) Energetski pregled poduzeća obuhvaća analizu tehničkih i energetskih svojstava građevina i analizu svih tehničkih i procesnih sustava poduzeća, svih sustava proizvodnje, transformacije, distribucije i potrošnje energije/vode/sirovina koji troše energiju i vodu, s ciljem utvrđivanja energetske učinkovitosti poduzeća.

(2) Građevine i tehnički i procesni sustavi poduzeća iz stavka 1. ovoga članka uključuju:

1. građevinske karakteristike u smislu toplinske zaštite i potrošnje energije grijanih ili hlađenih građevina

2. energetska svojstva sustava za grijanje, hlađenje, ventilaciju i klimatizaciju prostora

3. energetska svojstva sustava za pripremu i potrošnju tople vode

4. energetska svojstva sustava komprimiranog zraka

5. energetska svojstva industrijskog sustava za proizvodnju toplinske energije

6. energetska svojstva industrijskog rashladnog sustava

7. svojstva sustava za proizvodnju i distribuciju vodene pare

8. energetska svojstva sustava potrošnje električne energije

9. svojstva sustava potrošnje pitke, sanitarne i tehnološke vode

10. vozni park poduzeća

11. energetska svojstva pojedinih grupa trošila i ostalih tehničkih sustava.

(3) Analiza korištenja sirovina i materijala, proizvodnje proizvoda i nusproizvoda ili usluga te nastanka otpada i upravljanje otpadom treba se provoditi kao dio energetskog pregleda poduzeća radi cjelovitog razumijevanja proizvodnih i poslovnih procesa te njihove povezanosti s potrošnjom energije i mogućnostima povećanja energetske i resursne učinkovitosti.

(4) Opseg, dubina i razina detaljnosti analize iz stavka 3. ovoga članka određuju se na temelju stručne prosudbe i načela proporcionalnosti, uzimajući u obzir djelatnost poduzeća, složenost proizvodnih i poslovnih procesa, povezanost tokova energije i vode s potrošnjom sirovina, materijala, proizvodnjom proizvoda/usluga, nusproizvoda i otpada, ovisno o dostupnosti podataka te vremenu i troškovima potrebnim za provedbu analize u odnosu na očekivane koristi i mogućnosti unapređenja energetske i resursne učinkovitosti.

(5) Kada analiza iz stavaka 3. i 4. ovoga članka nije opravdana zbog ograničenog utjecaja na energetsku učinkovitost, nemogućnosti značajnijeg utjecaja poduzeća na njegove karakteristike ili količine, odnosno zbog nerazmjerno velikog opsega potrebnih analiza u odnosu na očekivane koristi, ovlaštena osoba treba provesti kvalitativnu procjenu te u izvješću o energetskom pregledu obrazložiti razloge za ograničavanje opsega analize.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka analiza se prvenstveno usmjerava na ključne tokove energije, vode, materijala, proizvoda i otpada koji imaju najveći utjecaj na potrošnju energije, troškove poslovanja ili potencijal za povećanje energetske i resursne učinkovitosti.

Način provođenja energetskog pregleda

Članak 8.

(1) Energetski pregled poduzeća obvezno uključuje:

1. pripremne radnje

2. utvrđivanje energetskih troškovnih centara u poduzeću u suradnji s predstavnicima poduzeća, ovisno o organizaciji poduzeća, strukturi proizvodnih i poslovnih procesa te dostupnosti podataka o potrošnji energije i vode

3. prikupljanje svih potrebnih podataka i informacija o proizvodnim i poslovnim procesima i potrošnji energije i vode u poduzeću, po energetskim troškovnim centrima ako je primjenjivo

4. utvrđivanje načina agregiranja rezultata praćenja potrošnje energije energetskih troškovnih centara sukladno organizacijskoj i poslovnoj strukturi poduzeća

5. prema potrebi, provođenje kontrolnih mjerenja potrošnje energije pojedinih sustava, na reprezentativnim mjernim mjestima, u trajanju i frekvenciji dostatnoj za pouzdanu analizu dobivenih pokazatelja, podataka

6. analizu potrošnje energije i vode te izradu energetske bilance poduzeća s prikazom tokova energije i vode, po energetskim troškovnim centrima ako je primjenjivo i ukupno

7. analizu troškova povezanih s potrošnjom energije i vode u poduzeću, po energetskim troškovnim centrima ako je primjenjivo i ukupno

8. utvrđivanje ovisnosti potrošnje energije i vode o proizvodnji odnosno poslovnom procesu korištenjem odgovarajućih pokazatelja

9. identifikaciju mogućih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i proračun potencijala za uštede energije

10. izradu tehničke i ekonomske analize predloženih mjera, uključujući izračun investicijskih i operativnih troškova, povrata investicije i ako je primjenjivo analize životnog ciklusa

11. analizu mogućnosti priključenja na postojeću i/ili planiranu distribucijsku mrežu centralnog i zatvorenog toplinskog sustava i

12. izradu završnog izvješća o energetskom pregledu s preporukama i redoslijedom provedbe ekonomski opravdanih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti poduzeća i prezentaciju nalaza i preporuka upravi poduzeća.

(2) Provedba drugog i sljedećih energetskih pregleda uključuje:

1. analizu i usporedbu postojećeg stanja tehničkih sustava, procesnih sustava i proizvodnih procesa sa stanjem iz prethodnih izvješća o energetskom pregledu poduzeća

2. analizu i usporedbu podataka o potrošnji energije i vode iz prethodnih izvješća o energetskom pregledu poduzeća i

3. analizu provedbe mjera energetske učinkovitosti predloženih u prethodnom izvješću o energetskom pregledu poduzeća.

(3) Pripremne radnje iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju sljedeće aktivnosti:

1. dogovor sudionika o provedbi i ciljevima energetskog pregleda

2. definiranje opsega i granica energetskog pregleda

3. terminsko planiranje provedbe energetskog pregleda

4. utvrđivanje odgovarajućih normi koje će se primijeniti pri provedbi energetskog pregleda poduzeća i izrade izvješća o energetskom pregledu poduzeća i

5. utvrđivanje potrebnih podataka i dokumentacije te način prikupljanja istih.

(4) Norme iz stavka 3. podstavka 4. ovoga članka odnose se na sljedeće europske norme:

1. HRN EN 16247-1 – Energetski pregledi – 1. dio: Opći zahtjevi

2. HRN EN 16247-2 – Energetski pregledi – 2. dio: Zgrade

3. HRN EN 16247-3 – Energetski pregledi – 3. dio: Procesi i

4. HRN EN 16247-4 – Energetski pregledi – 4. dio: Transport.

(5) Prilikom provedbe energetskog pregleda primjenjuju se sve odgovarajuće europske norme iz stavka 4. ovoga članka koje su relevantne i primjenjive za poduzeće, ovisno o tome obuhvaća li poslovanje poduzeća korištenje zgrada, proizvodne procese, korištenje transporta ili kombinaciju navedenog.

(6) Provođenje energetskog pregleda poduzeća ne podrazumijeva obvezu izrade ili obnove energetskog certifikata za zgrade koje su u vlasništvu ili korištenju poduzeća.

(7) U slučaju kada poduzeće u svom poslovanju koristi isključivo zgrade (bez industrijskih postrojenja, proizvodnih procesa, radionica i sl.) prilikom provedbe energetskog pregleda i izrade izvješća o energetskom pregledu poduzeća, mogu se koristiti podatci i analize iz izvješća o energetskom pregledu zgrada i energetskih certifikata zgrada, pod uvjetom da su ti dokumenti izrađeni u skladu s važećim propisima i normama te da su važeći.

(8) Na postupke i radnje iz stavka 7. ovoga članka, primjenjuju se odredbe Metodologije za provođenje energetskog pregleda zgrada gdje je to primjenjivo.

(9) Odredba iz stavka 6. ovoga članka ne utječe na posebne zakonske obveze energetskog certificiranja zgrada koje proizlaze iz drugih propisa.

(10) Prilikom provedbe energetskog pregleda i izrade izvješća o energetskom pregledu poduzeća iz stavka 8. ovoga članka, potrebno je:

1. analizirati podatke iz važećih energetskih certifikata i izvješća o energetskom pregledu zgrada

2. izvršiti analizu potrošnje energije, vode i drugih resursa za razdoblje nakon provođenja zadnjeg energetskog pregleda zgrada i izrade izvješća o energetskom pregledu zgrada

3. analizirati provedbu i učinak mjera energetske učinkovitosti identificiranih u izvješću o energetskom pregledu zgrade ako je primjenjivo

4. provesti analizu voznog parka u poduzeću ako je primjenjivo

5. provesti ostale analize u poduzeću propisane ovim Pravilnikom i

6. objediniti sve relevantne podatke i analize u jedinstveno izvješće o energetskom pregledu poduzeća.

(11) Energetski pregled poduzeća osim radnji, postupaka i analiza iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i druge radnje, postupke i analize ovisno o vrsti i karakteristikama procesnih sustava i proizvodnih procesa koje poduzeće redovno obavlja.

(12) Energetski pregled provodi ovlaštena pravna osoba zajedno s ovlaštenim fizičkim osobama, koje su ovlaštenja dobili sukladno članku 32. Zakona.

(13) Ovlaštena fizička osoba ne može provesti energetski pregled samostalno, već samo kao dio stručnog tima ovlaštene pravne osobe.

(14) Ovlaštena fizička osoba sudjeluje kao zaposlenik ovlaštene pravne osobe ili kao angažirani stručnjak koji s ovlaštenom pravnom osobom ima regulirane međusobne odnose vezane za provedbu energetskog pregleda poduzeća.

Izvješće o energetskom pregledu poduzeća

Članak 9.

(1) Izvješće o energetskom pregledu poduzeća izrađuje ovlaštena osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća u elektroničkom obliku te ga dostavlja naručitelju energetskog pregleda.

(2) Izvješće o energetskom pregledu poduzeća elektronički potpisuje imenovana osoba iz članka 20. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(3) Izvješće o energetskom pregledu poduzeća mora biti cjelovito, jasno strukturirano i dovoljno detaljno da omogućuje razumijevanje metodologije i rezultata pregleda te ponovljivost izračuna.

(4) Osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom u poduzeću dužna je dostaviti u Registar poduzeća izvješće o energetskom pregledu poduzeća u roku 15 dana od dana zaprimanja tog izvješća od strane ovlaštene osobe.

(5) Izvješće o energetskom pregledu poduzeća sadrži:

1. naslovnu stranicu koja sadrži: naziv ovlaštene pravne osobe, ime i prezime imenovane osobe koja je izradila i potpisala izvješće, datum početka energetskog pregleda, datum završetka energetskog pregleda

2. uvod s ciljevima i obuhvatom pregleda te opisom primijenjene metodologije

3. opis poduzeća, organizacijskih jedinica i lokacija uključujući osnovne podatke o djelatnosti, proizvodnji, organizacijskoj strukturi i broju zaposlenih

4. definiciju energetskih granica energetskog pregleda, opis obuhvata energetskog pregleda, popis obuhvaćenih lokacija i energetskih troškovnih centara te obrazloženje eventualnih isključenja pojedinih lokacija, procesa ili dijelova potrošnje energije, ako je primjenjivo

5. analizu postojećeg stanja građevina i svih energetskih sustava poduzeća, po troškovnim centrima ako je primjenjivo

6. analizu potrošnje energije i vode koja minimalno uključuje detaljan prikaz potrošnje energije i vode u posljednje tri kalendarske godine, modeliranje potrošnje energije, energenata i vode te analizu efikasnosti potrošnje energije

7. analizu voznog parka koja minimalno uključuje broj vozila te analizu potrošnje energije i energenata

8. definiranje, utvrđivanje i iskazivanje relevantnih indikatora povezanih s proizvodnjom i/ili procesima u poduzeću, kao što je potrošnja energije ili vode po jedinici proizvoda ili potrošnja energije ili vode po zaposlenom i sl. U slučaju poduzeća s više proizvoda ili usluga, promjenjivim proizvodnim programom ili proizvodima različite energetske intenzivnosti, omogućuje se unos više proizvoda ili usluga, pri čemu se za svaki pojedinačno navodi naziv, količina, mjerna jedinica, obuhvaćeno razdoblje, udio u ukupnoj proizvodnji te, kada je primjenjivo, ekvivalentna proizvodna jedinica s ciljem osiguravanja usporedivosti pokazatelja specifične potrošnje, dijagram toka energije, resursa i tvari, ako je primjenjivo

9. izvješće o provedenim mjerenjima u skladu s točkom 4. stavka 1. članka 8. ovoga Pravilnika

10. analizu mogućnosti spajanja na distribucijsku mrežu centralnog i zatvorenog toplinskog sustava

11. zaključak s preporukama mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti uključujući izračun procijenjene vrijednosti ulaganja, jednostavnog perioda povrata, neto sadašnje vrijednosti mjere energetske učinkovitosti koje se oslanjaju na podatke dobivene sukladno točkama od 2. do 8. ovoga stavka i

12. zaključak s preporukama mjera za uspostavu ili poboljšanje strategije upravljanja i obrade podataka što uključuje definiranje i praćenje relevantnih podataka i indikatora povezanih s proizvodnjom i/ili procesima u poduzeću, definiranje ciljeva upravljanja podacima, identifikaciju ključnih izvora podataka, određivanje prava pristupa podacima i definiranje procesa za prikupljanje, obradu, pohranu i analizu podataka, ako je primjenjivo.

Akcijski plan energetske učinkovitosti poduzeća

Članak 10.

(1) Poduzeća koja su provela energetski pregled dužna su izraditi akcijski plan energetske učinkovitosti poduzeća na temelju preporuka iz izvješća o energetskom pregledu poduzeća iz članka 9. ovoga Pravilnika, najkasnije u roku od 15 dana od datuma preuzimanja izvješća o energetskom pregledu poduzeća od izrađivača energetskog pregleda.

(2) U akcijskom planu iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se vremenski okvir i način provedbe odabranih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti preporučenih u izvješću o energetskom pregledu.

(3) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka podnosi se upravi poduzeća na usvajanje.

(4) Uprava poduzeća dužna je u roku od 90 dana od dana izrade akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka, isti usvojiti i omogućiti njegovu provedbu.

(5) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se za razdoblje od četiri godine odnosno za razdoblje do sljedeće obvezne provedbe energetskog pregleda poduzeća.

(6) Poduzeće akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka može izraditi samostalno ili za njegovu izradu angažirati drugu fizičku ili pravnu osobu koja raspolaže odgovarajućim stručnim znanjima i iskustvom.

(7) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka minimalno sadrži:

1. opis mjere energetske učinkovitosti

2. terminski plan provedbe sa listom prioriteta

3. uštede u potrošnji krajnje i primarne energije,

4. smanjenje emisija CO_2.

(8) Poduzeće je dužno akcijski plan iz stavka 1. ovoga Pravilnika javno objaviti, sukladno članku 30. stavku 5. Zakona, u sklopu godišnjeg izvješća o radu, na mrežnim stranicama poduzeća.

(9) Važeći akcijski plan dostavlja se Ministarstvu putem elektroničke pošte ili putem Registra poduzeća, a najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja.

(10) Poduzeća mogu u akcijski plan uključiti i dodatne podatke, pokazatelje i informacije koje smatraju potrebnima ili koje žele javno objaviti kao što su ime odgovorne osobe, naziv organizacijske jedinice, izvor financiranja, način mjerenja i verifikacije ušteda, višestruke koristi mjera energetske učinkovitosti, očekivane financijske učinke, jednostavni period povrata investicije, neto sadašnju vrijednost te druge relevantne ekonomske, tehničke i organizacijske pokazatelje.

IV. OVLAŠTENE OSOBE ZA PROVEDBU ENERGETSKOG PREGLEDA PODUZEĆA

Ovlaštene osobe

Članak 11.

(1) Energetski pregled poduzeća provode za to ovlaštene osobe, u skladu s odredbama Zakona i ovoga Pravilnika.

(2) Ovlaštena osoba provodi energetski pregled poduzeća na temelju ovlaštenja za energetski pregled poduzeća koje izdaje Ministarstvo rješenjem na rok od sedam godina, uz mogućnost ponovnog izdavanja rješenja u skladu s uvjetima određenim odredbama ovoga Pravilnika.

(3) Ovlaštenje iz stavka 2. ovoga članka izdaje se fizičkoj osobi ili pravnoj osobi koja zadovoljava uvjete propisane Zakonom i koja je podnijela zahtjev u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Strane ovlaštene osobe

Članak 12.

(1) Ovlaštena pravna i fizička osoba iz druge države članice Europske unije odnosno države ugovornice Europskog gospodarskog

prostora, može u Republici Hrvatskoj obavljati poslove provođenja energetskog pregleda pod istim uvjetima kao i tuzemne pravne i fizičke osobe ako se prije početka prvog posla u Republici Hrvatskoj registrira pri Ministarstvu u registar ovlaštenih osoba iz članka 22. ovoga Pravilnika.

(2) Ovlaštena strana pravna osoba uz prijavu u registar Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka dužna je priložiti:

– dokaz da je u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi članici Europske unije odnosno državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora osiguran od odgovornosti za štetu koju bi obavljanjem poslova provođenja energetskih pregleda poduzeća mogao učiniti poduzeću ili drugim osobama

– ovlaštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka u državi članici iz koje dolazi.

(3) Ako se u državi članici iz koje dolazi strana pravna osoba poslovi provođenja energetskih pregleda obavljaju bez posebnog ovlaštenja, uz prijavu u registar Ministarstva potrebno je priložiti dokaze iz članka 14. stavak 3. točke 1. – 5.

(4) Ministarstvo provjerava da se protiv pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti, i da protiv pravne osobe i protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih djela koja se gone po službenoj dužnosti.

(5) Ovlaštena strana fizička osoba uz prijavu u registar Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka dužna je priložiti ovlaštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka u državi članici iz koje dolazi.

(6) Ako strana fizička osoba dolazi iz države članice Europske unije odnosno države ugovornice Europskog gospodarskog prostora gdje se poslovi provođenja energetskih pregleda obavljaju bez posebnog ovlaštenja treba prilikom zahtjeva za ovlaštenjem dostaviti isprave iz članka 13. stavka 3. točke 1. – 6. odnosno jednakovrijedne dokumente iz članka 13. stavka 3. točke 5. i 6.

(7) Ministarstvo izdaje potvrdu podnositelju koji ispunjava propisane uvjete za obavljanje poslova provođenja energetskog pregleda u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(8) Za stranu osobu kojoj je Ministarstvo izdalo rješenje po članku 32. Zakona, primjenjuju se odredbe o načinu provedbe energetskog pregleda poduzeća sukladno ovom Pravilniku i Zakonu.

Zahtjev za ovlaštenje za provedbu energetskog pregleda poduzeća

Članak 13.

(1) Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za provedbu energetskog pregleda poduzeća za fizičku osobu podnosi se Ministarstvu, pisanim putem, u fizičkom obliku na adresu sjedišta Ministarstva ili u elektroničkom obliku na adresu elektroničke pošte koju Ministarstvo objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se na obrascu iz Priloga 4.A ovoga Pravilnika.

(3) Zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka kojega podnosi fizička osoba prilažu se sljedeće isprave:

1. preslika osobne iskaznice

2. preslika diplome o završenom studijskom programu obrazovanja razine 6. stupnja ili više

3. životopis

4. elektronički zapis o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili preslika potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno-pravnom statusu i stažu i/ili potvrda poslodavca o radnom iskustvu u struci ili ekvivalentan zapis iz matične države kojim se dokazuje najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

5. presliku ovlaštenja za provedbu energetskog pregleda i energetsko certificiranje zgrade sa složenim tehničkim sustavom

6. presliku Uvjerenja o uspješno završenom Programu izobrazbe propisanim ovim Pravilnikom i

7. druge isprave i dokaze sukladno stavku 6. ovog članka.

(4) Ako je za bržu i efikasniju provedbu postupka davanja ovlaštenja nužna isprava o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugo javnopravno tijelo, službenik Ministarstva može samostalno zatražiti i pribaviti tu ispravu umjesto podnositelja zahtjeva iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ministarstvo u tijeku postupka davanja ovlaštenja provjerava cjelovitost, potpunost i točnost svih podataka priloženih dokumenata za davanje ovlaštenja za energetski pregled poduzeća.

(6) Kad provjerom podataka iz stavka 5. ovoga članka Ministarstvo utvrdi da u zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka ili priloženim ispravama nedostaje neki podatak, da neki od podataka ne odgovara propisanim podacima ili da nedostaje neki od dokaza o ispunjavanju propisanih uvjeta, Ministarstvo donosi zaključak radi dopune podataka, odnosno dostave dokaza.

(7) U zaključku iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo poziva podnositelja zahtjeva da zahtjev dopuni u roku od 15 dana od primitka zaključka.

(8) Ako podnositelj zahtjeva dokumentaciju ne dopuni u roku iz stavka 7. ovoga članka zahtjev se odbacuje rješenjem Ministarstva ako je zahtjev nepotpun ili odbija ako je neosnovan.

Članak 14.

(1) Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za provedbu energetskog pregleda poduzeća za pravnu osobu podnosi se Ministarstvu, pisanim putem, u fizičkom obliku na adresu sjedišta Ministarstva ili u elektroničkom obliku na adresu elektroničke pošte koju Ministarstvo objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se na obrascu iz Priloga 4.B ovoga Pravilnika.

(3) Zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka kojega podnosi pravna osoba prilažu se sljedeće isprave:

1. preslika osobnih iskaznica osoba ovlaštene osobe i stručnih osoba poduzeća

2. preslike diploma stručnih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća

3. životopisi stručnih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća

4. preslike ovlaštenja stručnih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća

5. dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju od profesionalne odgovornosti za cijelo razdoblje trajanja ovlaštenja

6. dokaz da se protiv pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti

7. dokaz da protiv pravne osobe i protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih djela koja se gone po službenoj dužnosti i

8. druge isprave i dokaze sukladno stavku 6. ovog članka.

(4) Ako je za bržu i efikasniju provedbu postupka davanja ovlaštenja nužna isprava o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugo javnopravno tijelo, službenik Ministarstva može zatražiti da ispravu pribavi i dostavi sam podnositelj zahtjeva iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ministarstvo u tijeku postupka provjerava cjelovitost, potpunost i točnost svih podataka priloženih dokumenata za davanje ovlaštenja za energetski pregled poduzeća.

(6) Kad se provjerom podataka iz stavka 5. ovoga članka utvrdi da u zahtjevu ili priloženim ispravama nedostaje neki podatak, da neki od podataka ne odgovara propisanim podacima ili da nedostaje neki od dokaza o ispunjavanju propisanih uvjeta, Ministarstvo donosi zaključak radi dopune podataka, odnosno dostave dokaza.

(7) U zaključku iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo poziva podnositelja zahtjeva da zahtjev dopuni u roku od 15 dana od primitka zaključka.

(8) Ako podnositelj zahtjeva dokumentaciju ne dopuni u roku iz stavka 7. ovoga članka, zahtjev se odbacuje rješenjem Ministarstva ako je nepotpun ili odbija ako je neosnovan.

Ovlaštenje za provedbu energetskog pregleda poduzeća

Članak 15.

(1) Ako su ispunjeni uvjeti određeni odredbama Zakona i ovoga Pravilnika, Ministarstvo rješenjem izdaje ovlaštenje za provedbu energetskog pregleda poduzeća u roku od 30 dana od datuma zaprimanja zahtjeva iz članka 13. i članka 14. ovoga Pravilnika.

(2) Ovlaštenje za fizičku osobu sadrži:

– podatke o ovlaštenoj osobi (ime i prezime, akademski ili stručni naziv, osobni identifikacijski broj i adresu)

– datum izdavanja i rok važenja ovlaštenja

– dodijeljen broj iz registra ovlaštenih osoba.

(3) Ovlaštenje za pravnu osobu sadrži:

– podatke o ovlaštenoj osobi (naziv, adresu sjedišta, osobni identifikacijski broj i ime i prezime odgovorne osobe)

– datum izdavanja i rok važenja ovlaštenja

– dodijeljen broj iz registra ovlaštenih osoba

– imena i prezimena, osobne identifikacijske brojeve i dodijeljene brojeve iz registra ovlaštenih osoba za fizičke osobe zaposlene u pravnoj osobi koje će provoditi radnje i postupke energetskih pregleda

– imena i prezimena, osobne identifikacijske brojeve i dodijeljene brojeve iz registra ovlaštenih osoba za fizičke osobe zaposlene u pravnoj osobi koje su određene kao imenovane osobe u skladu sa člankom 11. ovoga Pravilnika.

Ukidanje ovlaštenja

Članak 16.

(1) Ministarstvo rješenjem ukida ovlaštenje ukoliko ovlaštena osoba više ne zadovoljava uvjete propisane Zakonom i ovim Pravilnikom ili ako su nastupili uvjeti za ukidanje ovlaštenja propisani Zakonom i ovim Pravilnikom.

(2) Fizičkoj osobi kojoj je izdano ovlaštenje, ovlaštenje će se ukinuti ako u neprekinutom razdoblju od tri godine od dana izdavanja ovlaštenja ne dostavi dokaz o ispunjenju obveze stalnog stručnog usavršavanja za to trogodišnje razdoblje, kao i ako takav dokaz ne dostavi ni u svakom sljedećem trogodišnjem razdoblju, pri čemu se dokaz mora dostaviti najkasnije do posljednjeg dana isteka svakog trogodišnjeg razdoblja.

(3) Ovlaštenje se ukida ovlaštenoj pravnoj osobi ako tri puta u razdoblju važenja ovlaštenja izradi izvješća o energetskom pregledu koja su kontrolom Ministarstva i/ili detaljnom neovisnom kontrolom izvješća o energetskom pregledu sukladno članku 34. Zakona utvrđena da odstupaju od minimalnih kriterija iz članka 31. Zakona.

(4) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, donosi rješenje kojim se ukida ovlaštenje kad se utvrdi postojanje razloga iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka za ukidanje ovlaštenja.

(5) Ovlaštenje se briše iz registra ovlaštenih osoba s danom izvršnosti rješenja o ukidanju ovlaštenja.

Ponovo izdavanje ovlaštenja

Članak 17.

(1) Ovlaštena osoba i ovlaštena pravna osoba dužna je zahtjev za ponovnim izdavanjem ovlaštenja iz članka 13. i 14. ovoga Pravilnika podnijeti Ministarstvu najmanje tri mjeseca prije isteka roka važenja ovlaštenja.

(2) Na postupak i uvjete ponovnog izdavanja ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona i ovoga Pravilnika o podnošenju zahtjeva za davanje ovlaštenja.

Izmjene ovlaštenja

Članak 18.

(1) U slučaju promjene unutar pravne osobe koje utječu na uvjete dobivanja i podatke iskazane u ovlaštenju iz članka 15. ovoga Pravilnika, ovlaštena pravna osoba dužna je obavijestiti Ministarstvo u roku od osam dana od nastale promjene i dostaviti relevantne dokumente kojima se dokazuju te promjene.

(2) Na temelju zahtjeva i utvrđenih činjenica iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi izmjenu ovlaštenja za ovlaštenu fizičku odnosno ovlaštenu pravnu osobu, a novonastale promjene se unose u registar ovlaštenih osoba.

Obveze ovlaštenih osoba

Članak 19.

(1) Ovlaštena osoba odgovorna je za stručnost, točnost i nepristranost u obavljanju poslova za koje je ovlaštena te za njihovo obavljanje na način propisan Zakonom i ovim Pravilnikom.

(2) Imenovana osoba i odgovorna osoba ovlaštene pravne osobe svojim potpisom potvrđuju i odgovaraju za istinitost i točnost podataka u izvješću o provedenom energetskom pregledu.

(3) Ovlaštena fizička osoba dužna se usavršavati, što podrazumijeva pohađanje programa stručnog usavršavanja najmanje jednom u tri godine kod nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Odgovornost za štetu

Članak 20.

Ovlaštena pravna osoba odgovara za eventualno nastalu štetu u obavljaju poslova za koje je ovlaštena tijekom važenja ovlaštenja sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Postupanje ovlaštenih osoba

Članak 21.

(1) Energetski pregled poduzeća provodi za to ovlaštena pravna osoba, koju u poslu provedbe energetskog pregleda predstavlja imenovana osoba kao voditelj stručnog tima i potpisnik izvješća o energetskom pregledu poduzeća.

(2) Ovlaštena pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati da energetski pregled poduzeća obavljaju najmanje dvije ovlaštene fizičke osobe, od kojih jedna mora biti strojarske struke.

(3) Ako poslovni i proizvodni proces poduzeća zahtijeva znanja iz struka koje nisu obuhvaćene strukama ovlaštenih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća iz stavka 2. ovoga članka, imenovana osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati uključivanje stručnjaka iz struka koje pokrivaju te procese.

(4) Imenovana osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati da je u provedbu energetskog pregleda poduzeća uključena najmanje jedna osoba zaposlena u tom poduzeću na poslovima upravljanja, održavanja ili drugim poslovima vezanim uz proizvodne i poslovne procese u poduzeću.

(5) Ukoliko ovlaštena pravna osoba ne zapošljava fizičke osobe svih potrebnih struka iz stavka 2. ovoga članka, dužna je odgovarajuće poslove povjeriti ovlaštenim osobama koje ispunjavaju tražene uvjete.

(6) Ovlaštena pravna osoba, ovlaštena fizička osoba može u provedbu energetskog pregleda uključiti i druge stručnjake specijalizirane za pojedine tehnologije, procese ili tehničke sustave koji ne posjeduju ovlaštenje za provedbu energetskog pregleda poduzeća, pri čemu odgovornost za provedbu energetskog pregleda i sadržaj izvješća snosi nositelj ovlaštenja.

Registar ovlaštenih osoba

Članak 22.

(1) Registar ovlaštenih osoba za energetske preglede poduzeća ustrojava i vodi Ministarstvo u elektroničkom obliku.

(2) Podatci o fizičkim ovlaštenim osobama iz Registra ovlaštenih osoba koji se javno objavljuju:

– Ime i prezime ovlaštenika

– Broj ovlaštenja, vrsta i rok važenja ovlaštenja i

– E-mail adresa ovlaštenika.

(3) Podatci o pravnim ovlaštenim osobama iz Registra ovlaštenih osoba koji se javno objavljuju:

– Naziv i osobni identifikacijski broj pravne osobe

– Ime i prezime odgovorne i imenovane osobe poduzeća

– Broj, vrsta i rok važenja ovlaštenja pravne osobe i ovlaštenih stručnih osoba pravne osobe i

– E-mail adresa pravne osobe.

(4) Registar ovlaštenih osoba osim javno dostupnih podatka o fizičkim ovlaštenim osobama sadrži: klasifikacijski broj, urudžbeni broj i datum izdavanja ovlaštenja, osobni identifikacijski broj, adresu stanovanja, broj telefona, stručnu spremu, struku i podatke o podacima o izobrazbi i usavršavanju, te odjeljak za napomene i upis promjena bitnih za obavljanje poslova za koje je osoba ovlaštena.

(5) Registar ovlaštenih osoba osim javno dostupnih podataka o pravnim ovlaštenim osobama sadrži: klasifikacijski broj, urudžbeni broj i datum izdavanja ovlaštenja, adresu sjedišta, broj telefona, vrstu ovlaštenja, ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi i njezin osobni identifikacijski broj, imena i prezimena i osobne identifikacijske brojeve ovlaštenih fizičkih osoba zaposlenih u pravnoj osobi, ime i prezime, stručnu spremu, struku i osobni identifikacijski broj imenovane osobe koja potpisuje izvješće o energetskom pregledu, podatke o provedenom nadzoru, te odjeljak za napomene i upis promjena bitnih za obavljanje poslova za koje je osoba ovlaštena.

V. PROGRAMI IZOBRAZBE I STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Nositelji Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 23.

(1) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja je pravna osoba kojoj je Ministarstvo izdalo suglasnost za provedbu Programa, a koja ispunjava uvjete propisane Zakonom i ovim Pravilnikom.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od sedam godina nakon čega prestaje važiti, a ponovna suglasnost može se ponovno izdati na isti rok na način i pod uvjetima propisanim ovim Pravilnikom.

Javni poziv

Članak 24.

(1) Suglasnost iz članka 23. stavka 1. ovoga Pravilnika izdaje Ministarstvo na temelju javno objavljenog poziva.

(2) Ministarstvo objavljuje javni poziv iz stavka 1. ovoga članka na mrežnoj stranici Ministarstva.

(3) Javni poziv iz stavka 1. ovoga članka trajno je otvoren.

Zahtjev za izdavanje suglasnosti za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 25.

(1) Zahtjev za izdavanje suglasnosti za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja podnosi pravna osoba Ministarstvu na obrascu iz Priloga 5. Pravilnika.

(2) Zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka prilaže se sljedeća dokumentacija:

– preslike diploma stručnih osoba za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

– životopisi stručnih osoba za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

– detaljno razrađeni plan Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja sukladno Prilogu 5.A i Prilogu 5.B ovoga Pravilnika

– sadržaj i način provođenja provjere znanja polaznika Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

– dokaz o vlasništvu, najmu ili pravu korištenja potrebnog prostora i tehničke opreme za provođenje Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

– izjavu o stalno zaposlenim stručnim osobama za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja i

– izjave o poslovno-tehničkoj suradnji stručnih osoba za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja, koje nisu zaposlene kod nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja.

(3) Kada zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi zajedno više pravnih osoba, dužni su, uz dokumentaciju iz stavka 2. ovoga članka priložiti odgovarajući ugovor o suradnji.

Suglasnost za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 26.

(1) Ako su ispunjeni uvjeti određeni odredbama Zakona i ovoga Pravilnika, Ministarstvo izdaje suglasnost za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja u roku od 30 dana od datuma zaprimanja cjelovitog zahtjeva iz članka 25. ovoga Pravilnika.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovog članka sadrži:

– podatke o nositelju Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja (naziv, adresa sjedišta, osobni identifikacijski broj i ime i prezime odgovorne osobe)

– datum izdavanja i rok važenja suglasnosti

– dodijeljeni broj iz registra nositelja programa izobrazbe i stručnog usavršavanja i

– imena i prezimena i osobne identifikacijske brojeve stručnih osoba koje provode Program izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Ukidanje suglasnosti

Članak 27.

(1) Ministarstvo rješenjem ukida suglasnost iz članka 26. ovog Pravilnika ako nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja više ne zadovoljava uvjete za davanje suglasnosti propisane Zakonom i ovim Pravilnikom odnosno ako su nastupili uvjeti za ukidanje propisani Zakonom.

(2) Ako se utvrdi nepravilnost u provođenju Programa izobrazbe ili Programa stručnog usavršavanja, Ministarstvo će nositelju Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja rješenjem odrediti primjereni rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(3) Ako nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja u danom roku utvrđene nepravilnosti iz stavka 2. ovoga članka ne otkloni, Ministarstvo će mu rješenjem ukinuti suglasnost.

(4) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, rješenjem ukida suglasnost iz članka 26. ovog Pravilnika kad se utvrdi postojanje razloga za ukidanje iz stavka 1., 2. i / ili 3. ovoga članka.

(5) Suglasnost se briše iz registra nositelja programa izobrazbe i stručnog usavršavanja s danom izvršnosti rješenja o ukidanju suglasnosti ili istekom roka na koji je suglasnost dana.

Ponovno izdavanje suglasnosti

Članak 28.

(1) Nositelj programa izobrazbe i stručnog usavršavanja dužan je zahtjev za ponovnim izdavanjem suglasnosti iz članka 25. ovoga Pravilnika podnijeti Ministarstvu najmanje tri mjeseca prije isteka roka važenja suglasnosti.

(2) Na postupak i uvjete ponovnog izdavanja suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona i ovoga Pravilnika o podnošenju zahtjeva za izdavanje suglasnosti.

Izmjene suglasnosti

Članak 29.

(1) U slučaju promjena unutar nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja koje utječu na uvjete dobivanja i podatke iskazane u suglasnosti iz članka 26. ovoga Pravilnika, ovlaštena osoba nositelja programa izobrazbe i stručnog usavršavanja dužna je obavijestiti Ministarstvo u roku od osam dana od nastale promjene i dostaviti odgovarajuće dokumente kojima se dokazuju predmetne promjene.

(2) Na temelju zahtjeva i utvrđenih činjenica iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi izmijenjenu suglasnost, a promjene se unose u registar nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Sadržaj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 30.

(1) Program izobrazbe obuhvaća ukupno 45 školskih sati predavanja, te mora sadržavati tematske cjeline navedene u Prilogu 5.A ovoga Pravilnika.

(2) Program stručnog usavršavanja obuhvaća najmanje 6 do najviše 10 školskih sati predavanja, te mora sadržavati neke od tematskih cjelina navedenih u Prilogu 5.B ovoga Pravilnika.

Obveze nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 31.

(1) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja obvezan je:

– provoditi Program izobrazbe sukladno propisanom okvirnom programu iz Priloga 5.A ovoga Pravilnika

– provoditi Program stručnog usavršavanja sukladno propisanom okvirnom programu iz Priloga 5.B ovoga Pravilnika

– provjeriti identitet i prisutnost osobe koja pohađa Program izobrazbe odnosno Program stručnog usavršavanja

– provjeriti ispunjava li osoba koja se prijavljuje za pohađanje Programa izobrazbe potrebne uvjete za dobivanje ovlaštenja u odnosu na struku i radno iskustvo utvrđene Zakonom, te je upozoriti u slučaju neispunjenja traženih uvjeta

– osigurati polaznicima koji pohađaju Program izobrazbe odnosno Program stručnog usavršavanja materijale u elektroničkom obliku sa sadržajem Programa

– provesti provjeru znanja osoba koje pohađaju Program izobrazbe

– voditi evidenciju osoba koje su završile Program izobrazbe odnosno pohađale Program stručnog usavršavanja

– izvještavati Ministarstvo o provedbi Programa izobrazbe i Programa stručnog usavršavanja o podacima iz evidencije koju nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja vodi i

– omogućiti Ministarstvu nadzor nad provedbom Programa izobrazbe i Programa stručnog usavršavanja te drugim obvezama koje nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja ima u skladu s ovim Pravilnikom te nad dokumentima na temelju kojih se vodi evidencija osoba koje pohađaju Program izobrazbe i Program stručnog usavršavanja.

(2) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja u elektroničkom obliku dostavlja podatke iz članka 33. ovoga Pravilnika o fizičkim osobama koje su završile Program izobrazbe u roku od 15 dana od provedene provjere znanja.

(3) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja u elektroničkom obliku dostavlja podatke iz članka 34. ovoga Pravilnika o fizičkim osobama koje su završile Program stručnog usavršavanja u roku od 15 dana od provedenog Programa stručnog usavršavanja.

(4) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja obvezan je provesti Program izobrazbe najmanje jednom godišnje, ako se za odabrani program prijavi pet i više polaznika.

(5) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja obvezan je provesti Program stručnog usavršavanja najmanje dva puta godišnje, ako se za odabrane programe prijavi pet i više polaznika.

(6) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja može Programe izobrazbe i stručnog usavršavanja provesti i putem online izobrazbe u skladu s posebnim propisima koji uređuju to područje, a koja treba biti stalno dostupna.

(7) Za online provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja jednako se primjenjuju odredbe ovoga Pravilnika vezane uz provedbu programa.

(8) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja dužan je ispunjavati uvjete koje je morao zadovoljiti pri dobivanju suglasnosti propisane Zakonom i ovim Pravilnikom.

(9) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja dužan je na svojim službenim mrežnim stranicama javno objavljivati informacije o programima koje provodi, koje minimalno uključuju razrađen Program izobrazbe i Program stručnog usavršavanja, suglasnost za provođenje programa te informacije o načinu prijave za pohađanje odabranog programa.

(10) Nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja dužan je donijeti i javno objaviti Pravila o uvjetima i mjerilima za provođenje Programa izobrazbe osoba koje provode energetske preglede poduzeća, elemente za vrednovanja i sustav bodovanja za ocjenu pisanog dijela provjere znanja.

Provjera znanja osoba koje pohađaju Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 32.

(1) Provjeru znanja osoba koje pohađaju Program izobrazbe provodi nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja, isključivo pisanim putem i uživo, a provjera znanja provodi se najkasnije sedam dana nakon završetka izobrazbe.

(2) Pri provođenju pismene provjere znanja osoba, nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja dužan je:

– provjeriti identitet osobe koja pristupa provjeri
– voditi zapisnik koji sadrži sljedeće podatke:
  – ime i prezime, akademski ili stručni naziv, te osobni identifikacijski broj osobe koja je pristupila pismenoj provjeri znanja
  – datum provođenja pismene provjere znanja
  – broj ostvarenih bodova
  – najveći mogući broj bodova
  – ime i prezime osobe koja je provela pisanu provjeru znanja.

(3) Nositelj Programa izobrazbe dužan je čuvati ispitne materijal koje je rješavala osoba koja je pristupila pisanoj provjeri znanja najmanje 10 godina.

(4) Smatra se da je osoba uspješno položila pisanu provjeru znanja ukoliko je ostvarila najmanje 70 % bodova iz svakog poglavlja koje je obuhvaćeno provjerom znanja.

(5) Osoba koja ne položi pisanu provjeru znanja, ima pravo još najviše dvaput pristupiti pisanoj provjeri u dijelu koji nije položila.

(6) Ako ni nakon ponovnog pristupanja pisanoj provjeri znanja osoba ne ostvari potreban broj bodova, može ponovno pohađati cijeli Program izobrazbe i nakon toga ponovno pristupiti pisanoj provjeri znanja.

(7) Osobama koje su uspješno završile Program izobrazbe, nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja izdaje Uvjerenje o uspješno završenom Programu izobrazbe.

(8) U sklopu Programa stručnog usavršavanja ne provodi se provjera znanja.

(9) Osobama koje su pohađale Program stručnog usavršavanja, nositelj Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja izdaje Uvjerenje o sudjelovanju na Programu stručnog usavršavanja.

Uvjerenje o završenom Programu izobrazbe

Članak 33.

Uvjerenje o završenom Programu izobrazbe za fizičku osobu obvezno sadrži:

– ime i prezime, akademski ili stručni naziv, osobni identifikacijski broj
– datum uspješno položene pisane provjere znanja u okviru Programa izobrazbe
– broj školskih sati trajanja Programa izobrazbe
– naziv Pravilnika, broj i datum »Narodnih novina« u kojima je objavljen Pravilnik na temelju kojega se Program izobrazbe provodi
– naziv nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja
– broj Uvjerenja, datum i mjesto izdavanja Uvjerenja i
– ime i prezime, potpis odgovorne osobe nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Uvjerenje o sudjelovanju na Programu stručnog usavršavanja

Članak 34.

Uvjerenje o sudjelovanju na Programu stručnog usavršavanja za fizičku osobu obvezno sadrži:

– ime i prezime, akademski ili stručni naziv, osobni identifikacijski broj
– datum pohađanja Programa stručnog usavršavanja
– broj školskih sati trajanja Programa stručnog usavršavanja
– naziv Pravilnika, broj i datum »Narodnih novina« u kojima je objavljen Pravilnik na temelju kojega se Program usavršavanja provodi
– naziv nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja
– broj Uvjerenja, datum i mjesto izdavanja Uvjerenja i
– ime i prezime, potpis odgovorne osobe nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Registar nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Članak 35.

(1) Registar nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja ustrojava i vodi Ministarstvo u elektroničkom obliku.

(2) Registar iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

– klasifikacijski broj
– urudžbeni broj
– datum izdavanja suglasnosti
– naziv i osobni identifikacijski broj pravne osobe
– adresu sjedišta, adresu elektroničke pošte (e-mail) i broj telefona (fiksni/mobitel)
– ime i prezime odgovorne osobe te njezin osobni identifikacijski broj
– imena i prezimena stručnih osoba koje provode Program izobrazbe i stručnog usavršavanja, njihove osobne identifikacijske brojeve, akademske ili stručne nazive, adrese elektroničke pošte (e-mail) i
– napomene.

(3) Izvadak iz Registra iz stavaka 1. i 2. ovoga članka objavljuje se na službenim mrežnim stranicama Ministarstva te na internetskoj platformi o energetskoj učinkovitosti, u skladu sa Zakonom.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

(1) Do uspostave Registra poduzeća iz članka 4. ovoga Pravilnika, poduzeća će obrazac iz Priloga 1. ovoga Pravilnika dostavljati Ministarstvu elektroničkom poštom.

(2) Do uspostave Registra poduzeća iz članka 4. ovoga Pravilnika, poduzeća će poveznicu na akcijski plan iz članka 10. ovoga Pravilnika dostavljati Ministarstvu elektroničkom poštom.

(3) Do uspostave Registra poduzeća iz članka 4. ovoga Pravilnika, poduzeća će Ministarstvu dostavljati izvješće o energetskom pregledu poduzeća iz članka 9. ovoga Pravilnika elektroničkom poštom.

Članak 37.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaju se primjenjivati odredbe Pravilnika o energetskim pregledima za velika poduzeća (»Narodne novine«, br. 123/15., 5/20. i 97/21.).

Članak 38.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 351-01/26-01/180
Urbroj: 526-06-03-02-26-3
Zagreb, 31. kolovoza 2026.

Ministar
Ante Šušnjar, v. r.

PRILOG 1.

SADRŽAJ I ZAHTJEVI ZA PODACIMA REGISTRA PODUZEĆA

1. *Podaci o poduzeću (1)*

Polje	***Opis***
ID poduzeća	*Jedinstveni identifikator u sustavu*
Naziv poduzeća	*Puni naziv pravne osobe*
Sjedište poduzeća	*Županija; Grad/Općina; Poštanski broj; Adresa (ulica i broj)*
OIB	*Osobni identifikacijski broj poduzeća*
NKD razred	*Šifra djelatnosti prema NKD-u*
NKD naziv djelatnosti	*Opis djelatnosti prema NKD-u*
NKD naziv područja	*Opis područja prema NKD-u*
Razdoblje izvještavanja	*Referentne godine za podatke*
Kontakt osoba	*Ime, prezime i kontakt za komunikaciju s nadležnim tijelima*

2. *Podaci o poduzeću (2)*

Polje	***Opis***
Ukupna bruto površina poduzeća	*Bruto površina uključuje sve zatvorene prostore poduzeća – bez obzira na to griju li se, hlade ili ne. Obuhvaća sve energetske troškovne centre (ETC-e), uključujući proizvodne, skladišne, tehničke, uredske i pomoćne prostore, neovisno o načinu korištenja ili kondicioniranja.*
Ukupna korisna površina poduzeća	*Korisna površina uključuje prostore koji su kondicionirani – tj. grijani i/ili hlađeni, i u kojima se odvija radni ili proizvodni proces. To su prostori u kojima se ostvaruje kontrola unutarnje klime radi udobnosti ili tehnoloških zahtjeva.*
Broj zaposlenih	*Prosječan godišnji broj zaposlenih u poduzeću, uključujući stalno zaposlene i privremene radnike, ako su značajno uključeni u radne procese, unutar razdoblja izvještavanja*
Broj lokacija	*Ukupan broj fizički razdvojenih adresa na kojima poduzeće obavlja djelatnost (npr. proizvodni pogoni, skladišta, uredi).*
Broj ETC-ova	*Ukupni broj energetskih troškovnih centara (npr. zgrade, industrijska postrojenja, poslovnice, uredi) odnosno broj funkcionalno i/ili energetski odvojenih cjelina unutar poduzeća koje se zasebno prate u pogledu potrošnje energije.*
Količina proizvoda ili usluga	*Ukupna prosječna godišnja količina proizvedenih dobara, proizvoda ili usluga u izvještajnom razdoblju, izraženu u odgovarajućim jedinicama (npr. tona, komada, m^3, L, noćenja). Poduzeće treba koristiti najreprezentativniju mjeru za svoju djelatnost, a u slučaju više proizvoda/usluga – navesti ukupnu količinu ili dominantni proizvod/uslugu (ako je primjenjivo)*

3. *Podaci o potrošnji energije i vode*

Polje	***Opis***
Godina	*Godina za koju se unosi potrošnja energije*
Funkcionalna cjelina potrošnje	a) *Ukupno (zgrade, procesi)* b) *Zgrade* c) *Procesi* d) *Transport*
Vrsta energenta	*Vrsta energije, energenta ili goriva koji se koristi*
Krajnja potrošnja [kWh/god]	*Godišnji iznos potrošnje energije, energenta, goriva prema vrsti u određenoj godini, uključujući i energiju iz obnovljivih izvora energije*
Potrošnja energije iz obnovljivih izvora energije za vlastitu potrošnju [kWh/god]	*Godišnji iznos energije potrošene iz obnovljivih izvora energije za samoopskrbu*
Potrošnja vode [m3]	*Ukupna potrošnja vode poduzeća, uključujući potrošnju iz distribucijske mreže i drugih izvora (bunar, bajer, jezero)*
Izvor podataka	*Navodi se izvor podataka za svaki energent, gorivo ili vodu – brojilo, sustav upravljanja i nadzora, procjena, nešto drugo*

4. *Podaci o planiranim i provedenim mjerama energetske učinkovitosti*

Polje	***Opis***
Naziv mjere energetske učinkovitosti	*Naziv mjere energetske učinkovitosti*

Opis mjere energetske učinkovitosti	*Opis mjere energetske učinkovitosti*
Vrsta mjere	*Odabir vrste mjere sukladno pravilniku koji uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energijom.*
Lokacija	*Lokacija (naziv lokacije, ulica i broj, grad/općina, poštanski broj) na kojoj se mjera provela ili se planira provoditi*
Status preporuke u odnosu na prethodni audit	a) *Nova mjera* b) *Ponovljena mjera*
Status provedbe mjere	a) *Provedena* b) *Nije provedena* c) *U provedbi* d) *U razvoju i pripremi* e) *Ne planira se provoditi*
Godina	*Godina u kojoj je mjera provedena ili se planira provoditi*
Mjera se uvrštava u akcijski plan energetske učinkovitosti ili plan provedbe mjera iz sustava upravljanja energijom poduzeća	*Odabrati da li se predložena mjera uvrštava u provedbeni plan (akcijski plan energetske učinkovitosti ili plan provedbe iz sustava upravljanja energijom) poduzeća:* a) *DA* b) *NE*
Vrsta energenta	*Odabrati iz padajućeg izbornika vrstu energenta na čiju potrošnju je utjecala implementacija mjere.*
Krajnja energija – uštede [kWh/god]	*Procijenjena ili izmjerena ušteda energije*
Jednostavni period povrata [god]	*Broj godina u kojoj se uložena investicija povrati kroz uštede zbog smanjenja potrošnje (izračun)*
Način financiranja mjere (1)	*a) Vlastito ulaganje* *b) Bespovratna sredstva* *c) Zaduženje* *d) Regulatorna olakšica* *e) ESCO model* *f) Ugovor o energetskom učinku* *g) Energetska usluga* *h) Bez ulaganja* *i) Drugo*
Način financiranja mjere (2)	*Ako se mjera provodi kombinacijom dva načina financiranja potrebno je odabrati i drugi način financiranja mjere:* *a) Vlastito ulaganje* *b) Bespovratna sredstva* *c) Zaduženje* *d) Regulatorna olakšica* *e) ESCO model* *f) Ugovor o energetskom učinku* *g) Energetska usluga* *h) Bez ulaganja* *i) Drugo*
Napomena	*Napomene, komentari*

PRILOG 2.

SADRŽAJ IZVJEŠTAJNOG SAŽETKA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI PODUZEĆA

(1) Izvještajni sažetak o energetskoj učinkovitosti poduzeća sadrži:

a) Podaci o poduzeću:
   a) Naziv poduzeća
   b) NKD naziv djelatnosti
   c) NKD naziv područja.

b) Agregirani podaci na razini cijelog poduzeća i svih lokacija:
   a) Ukupna godišnja krajnja potrošnja energije (u kWh/god) za prethodne tri godine
   b) Ukupna godišnja potrošnja primarne energije (u kWh/god) za prethodne tri godine
   c) Ukupne godišnje emisije CO_2 povezane s potrošnjom energije (t/god) za prethodne tri godine.

c) Agregirani podaci vezani za mjere energetske učinkovitosti:
   a) Ukupna godišnja ušteda krajnje potrošnje energije (kWh/god)
   b) Ukupna godišnja uštede primarne energije (kWh/god)
   c) Ukupno godišnje smanjenje emisije CO_2 povezane s potrošnjom energije (t/god).

PRILOG 3.

OGRJEVNE VRIJEDNOSTI ENERGENATA I PRETVORBENI FAKTORI ZA POTREBE OBRAČUNA UKUPNE KRAJNJE POTROŠNJE ENERGIJE U kWh

Energija [kWh]	**Energija [MJ]**
1 kWh	3,60 MJ

Naziv energenta	**Jedinica mjere**	**kWh**	**MJ**
Tehnički plinovi	kg	12,78	46,01
Kameni ugljen i njegovi briketi	kg	7,44	26,79
Mrki ugljen i njegovi briketi	kg	5,00	18,00
Koks (metalurški i ljevaonički)	kg	7,73	27,84
Biodizelska goriva	kg	10,25	36,90
Benzini za prometna sredstva (fosilni)	kg	12,39	44,59
Benzini za prometna sredstva (fosilni)	litra	9,35	33,66
Benzini osim za prometna sredstva (fosilni)	kg	12,39	44,59
Dizelska goriva za prometna sredstva (fosilna)	kg	11,86	42,71
Dizelska goriva za prometna sredstva (fosilna)	litra	10,02	36,07
Dizelska goriva osim za prometna sredstva (fosilna)	kg	11,86	42,71
Loživo ulje	litra	11,16	40,19
Ekstralako i specijalno loživo ulje	kg	11,86	42,71
Ekstralako i specijalno loživo ulje	litra	10,03	36,12
Niskosumporno loživo ulje (do 1 % S)	kg	11,11	40,00

Visokosumporno loživo ulje (1 % S i više; mazut)	kg	10,83	39,00
Naftni koks	kg	8,61	31,00
Prirodni plin, distribuiran mrežom	m^3	9,72	35,00
Ostali plin, distribuiran mrežom	m^3	9,48	34,13
Ukapljeni plin (UNP)	kg	12,78	46,01
Ukapljeni plin (UNP)	litra	7,16	25,78
Rafinerijski plin	kg	13,49	48,57
SPP (stlačeni prirodni plin)	kg	12,94	46,58
Ogrjevno drvo (u kubičnim decmetrima)	dm^3	2,50	9,00
Ogrjevno drvo (u kubičnim metrima)	m^3	2.500,00	9.000,00
Ogrjevno drvo (u prostornim metrima; 1m3=0,712 pm)	pm	1.780,00	6.408,00
Drveni peleti	kg	5,00	18,00
Drvna sječka	kg	3,00	10,80
Briketi od drva, slame i sl.	kg	4,73	17,03
Drvni i biljni otpad	kg	2,86	10,30
Stare gume	kg	8,33	30,00
Otpadna ulja i emulzije	kg	10,22	36,80
Mesno i koštano brašno	kg	3,07	11,04
DSS – osušeni mulj	kg	2,30	8,29
RDF – gorivo proizvedeno iz raznih vrsta otpada	kg	4,17	15,00
Drvni otpatci	kg	2,92	10,50

PRILOG 4.A

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA DAVANJE OVLAŠTENJA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA ZA FIZIČKE OSOBE

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA – UPRAVA ZA ENERGETIKU 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78			
ZAHTJEV ZA DAVANJE OVLAŠTENJA ZA FIZIČKE OSOBE (zahtjev popuniti tiskanim slovima, po mogućnosti u elektroničkoj formi)			
I. Podaci o fizičkoj osobi			
Ime			
Prezime			
Akademski ili stručni naziv			
Mjesto i datum rođenja			
OIB			
Adresa stanovanja (ulica i kućni broj)			
Poštanski broj i mjesto stanovanja			
E-mail adresa			
Broj telefona / mobilnog telefona			
Razlog podnošenja zahtjeva			
Izdavanje prvog rješenja o ovlaštenju			
Izmjena rješenja o ovlaštenju			
Ponovno izdavanje rješenja o ovlaštenju			
Izdavanje rješenja o ovlaštenju, nakon što je prethodno ukinuto			
Zahtjev za ukidanje ovlaštenja			
Podaci o već izdanom rješenju o ovlaštenju			
Klasifikacijska oznaka (KLASA)			
Urudžbeni broj (URBROJ)			
Datum važenja			
Naznaka rješenja o ovlaštenju za koje se podnosi zahtjev (potrebno označiti sa X)			
1. Energetski pregled poduzeća			
Provođenje energetskih pregleda poduzeća i vrsta ovlaštenja	Građevinski dio (A)		
	Strojarski dio (B)		
	Elektrotehnički dio (C)		
	Automatsko reguliranje i upravljanje (D)		
II. Prilozi zahtjevu			
1.	Preslika osobne iskaznice		☐
2.	Preslika diplome		☐
3.	Životopis		
4.	Presliku ovlaštenja za provedbu energetskog pregleda i energetsko certificiranje zgrade sa složenim tehničkim sustavom		☐
5.	Preslika uvjerenja o uspješno završenom Programu izobrazbe / Programu stručnog usavršavanja		☐
6.	Preslika potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno-pravnom statusu i stažu ili elektronski zapis o radno-pravnom statusu i stažu		☐

PRILOG 4.B

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA DAVANJE OVLAŠTENJA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA ZA PRAVNE OSOBE

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA – UPRAVA ZA ENERGETIKU 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78	
ZAHTJEV ZA DAVANJE OVLAŠTENJA ZA PRAVNE OSOBE (zahtjev popuniti tiskanim slovima, po mogućnosti u elektroničkoj formi)	
I. Podaci o pravnoj osobi	
Naziv podnositelja zahtjeva – trgovačkog društva	
Sjedište trgovačkog društva iz sudskog registra (adresa)	
Poštanski broj i mjesto	

Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Matični broj subjekta (MBS)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
II. Podaci o odgovornoj osobi podnositelja zahtjeva[1]	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
III. Podaci o stručnim osobama za provedbu energetskog pregleda poduzeća	
Stručna osoba 1[2]	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Broj godina radnog iskustva u struci	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
Naziv pravne osobe kod koje je stručna osoba zaposlena	
Stručna osoba 2	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Broj godina radnog iskustva u struci	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
Naziv pravne osobe kod koje je stručna osoba zaposlena	
Stručna osoba 3	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Broj godina radnog iskustva u struci	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
Naziv pravne osobe kod koje je stručna osoba zaposlena	
IV. Razlog podnošenja zahtjeva	
Izdavanje prve suglasnosti	☐
Ponovno izdavanje suglasnosti	☐
Izdavanje suglasnosti nakon što je prethodno ukinuta	☐
Izmjena suglasnosti	☐
Ukidanje suglasnosti	☐

V. Podaci o već izdanom rješenju o ovlaštenju		
Klasifikacijski broj (KLASA)		
Urudžbeni broj (URBROJ)		
Datum važenja suglasnosti		
Trajanje suglasnosti (u godinama)		
VI. Prilozi zahtjevu		
1.	Preslike diploma stručnih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća	☐
2.	Životopisi stručnih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća	☐
3.	Preslike ovlaštenja stručnih osoba za provedbu energetskog pregleda poduzeća	☐
4.	Potvrda da nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda	☐
5.	Dokaz da se ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti	☐

[1] Fizička osoba ovlaštena za zastupanje podnositelja zahtjeva i komunikaciju s Ministarstvom.

[2] Fizička osoba koja ispunjava propisane uvjete za provedbu energetskog pregleda poduzeća.

PRILOG 5.

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE SUGLASNOSTI ZA PROVEDBU PROGRAMA IZOBRAZBE I STRUČNOG USAVRŠAVANJA NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA – UPRAVA ZA ENERGETIKU
Ulica grada Vukovara 78, Zagreb

ZAHTJEV ZA IZDAVANJE SUGLASNOSTI ZA PROVEDBU PROGRAMA IZOBRAZBE I STRUČNOG USAVRŠAVANJA NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA

I. Podaci o podnositelju zahtjeva[3]	**Pravna osoba 1**	**Pravna osoba 2**
Naziv podnositelja zahtjeva – tvrtka trgovačkog društva		
Sjedište trgovačkog društva iz sudskog registra (adresa)		
Poštanski broj i mjesto		
Osobni identifikacijski broj (OIB)		
Adresa elektroničke pošte (e-mail)		
Broj telefona (fiksni/mobitel)		

II. Podaci o odgovornoj osobi podnositelja zahtjeva	**Pravna osoba 1**	**Pravna osoba 2**
Ime i prezime		
Akademski ili stručni naziv		
Osobni identifikacijski broj (OIB)		

Adresa elektroničke pošte (e-mail)		
Broj telefona (fiksni/mobitel)		

III. Podaci o stručnim osobama za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja

Stručna osoba 1[4]	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Broj godina radnog iskustva u struci	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
Naziv pravne osobe kod koje je stručna osoba zaposlena	

Stručna osoba 2	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Broj godina radnog iskustva u struci	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
Naziv pravne osobe kod koje je stručna osoba zaposlena	

Stručna osoba 3	
Ime i prezime	
Akademski ili stručni naziv	
Broj godina radnog iskustva u struci	
Osobni identifikacijski broj (OIB)	
Adresa elektroničke pošte (e-mail)	
Broj telefona (fiksni/mobitel)	
Naziv pravne osobe kod koje je stručna osoba zaposlena	

IV. Razlog podnošenja zahtjeva

Izdavanje prve suglasnosti	☐
Ponovno izdavanje suglasnosti	☐
Izdavanje suglasnosti nakon što je prethodno ukinuta	☐
Izmjena suglasnosti	☐
Ukidanje suglasnosti	☐

V. Podaci o već izdanoj suglasnosti

Klasifikacijski broj (KLASA)	
Urudžbeni broj (URBROJ)	
Datum izdavanja suglasnosti	
Trajanje suglasnosti (u godinama)	

VI. Prilozi zahtjevu

1.	Preslike diploma stručnih osoba za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
2.	Životopisi stručnih osoba za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
3.	Detaljno razrađeni plan Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
4.	Sadržaj i način provođenja provjere znanja polaznika Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
5.	Izjava o vlasništvu, najmu ili pravu korištenja potrebnog prostora i tehničke opreme za provođenje Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
6.	Izjava o stalno zaposlenim stručnim i administrativnim osobama za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
7.	Izjave o poslovno-tehničkoj suradnji stručnih osoba za provedbu Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja, koje nisu zaposlene kod nositelja Programa izobrazbe i stručnog usavršavanja	☐
8.	Ugovor o suradnji (*prilaže se ukoliko više pravnih osoba podnosi zajednički zahtjev*)	☐

VII. Izjava podnositelja zahtjeva

Potvrđujem/o da su svi podaci navedeni u ovom zahtjevu točni.

Datum podnošenja zahtjeva	

	Ime i prezime odgovorne osobe	Potpis odgovorne osobe
Podnositelj zahtjeva – pravna osoba 1		
Podnositelj zahtjeva – pravna osoba 2		

[3] Navodi se više pravnih osoba, ukoliko zajednički zahtjev podnosi više pravnih osoba; ukoliko samo jedna pravna osoba podnosi zahtjev, briše se dodatni stupac za unos podataka za pravnu osobu 2, te se stupac pod nazivom Pravna osoba 1 preimenuje u Pravna osoba.

[4] Kopirati ovaj dio ovisno o ukupnom broju stručnih osoba.

PRILOG 5.A

PROGRAM IZOBRAZBE NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH REGLEDA PODUZEĆA

Trajanje: **45 školskih sati**

PROGRAM IZOBRAZBE NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA		**Broj školskih sati**
Naziv teme		
1.	**PRAVNI OKVIR ZA SUSTAVNO GOSPODARENJE ENERGIJOM I ENERGETSKE PREGLEDE PODUZEĆA**	**2,0**
1.1	Propisi 1.1.1 Politike i EU direktive 1.1.2 Prijenos u zakonodavstvo Republike Hrvatske	
1.2	Sustavno gospodarenje energijom s osvrtom na HRN EN ISO 50001 kao alternativa energetskim pregledima poduzeća	
2.	**INDUSTRIJA OPĆENITO**	**5,0**
2.1	Pregled potrošnje energije u sektoru industrije	
2.2	Klasifikacija industrije prema NACE[5]/NKD[6]	

2.3	Pregled procesa i tokova energije po sljedećim djelatnostima u sektoru industrije u Republici Hrvatskoj s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti:	
	2.3.1 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	
	2.3.2 Proizvodnja prehrambenih proizvoda (prehrambena industrija)	
	2.3.3 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda (kemijska industrija)	
	2.3.4 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	
	2.3.5 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	
3.	**SUSTAVI POTROŠNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE**	**5,0**
3.1	Sustavi potrošnje električne energije – Troškovno optimalna nabava energije	
3.2	Analiza potrošnje i troškova električne energije – Dijagram toka električne energije	
3.3	Industrijska rasvjeta s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
3.4	Električni motori i elektromotorni pogoni i kontrola brzine vrtnje (tipovi motora, radne karakteristike, učinkovitost, mogućnosti poboljšanja energetske učinkovitosti) s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
3.5	Sustavi pumpi i ventilatora s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.	**STROJARSKI SUSTAVI**	**20,0**
4.1	Analiza potrošnje i troškova toplinske energije – Dijagram toka toplinske energije	
4.2	Parni sustavi s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.3	Sustavi za procesnu i potrošnu toplu vodu s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.4	Rashladni sustavi s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.5	Sustavi grijanja, hlađenja, ventilacije i klimatizacije u industriji (HVAC sustavi) s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.6	Procesne peći, sušilice i sušare s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.7	Sustavi komprimiranog zraka s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.8	Kogeneracija s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.9	Hlađenje računalnih centara s osvrtom na moguće mjere povećanja energetske učinkovitosti	
4.10	Povrat topline	
5.	**SUSTAVI POTROŠNJE VODE**	**2,5**
5.1	Analiza potrošnje i troškova vode	
5.2	Distributivni cjevovodi	
5.3	Izljevna mjesta	
5.4	Snimanje stanja distributivnog cjevovoda	
5.5	Potrebni koraci za ocjenu stanja vodoopskrbnog sustava	
5.6	Praktični primjeri	
5.7	Prikazi mjera	
6.	**TRANSPORT**	**2,5**
6.1	Pregled potrošnje energije u sektoru transporta	
6.2	Sustavi transporta u poduzećima – pregled potrebnih analiza u sklopu završnog izvješća o energetskom pregledu poduzeća	
6.3	Osnovni elementi energetskog pregleda poduzeća	
6.4	Mjere energetske učinkovitosti i korištenja alternativnih goriva	
7.	**MJERENJA I REGULACIJA kod provedbe energetskog pregleda poduzeća**	**2,0**
8.	**PRAKTIČNI DIO – primjeri provedenih energetskih pregleda poduzeća**	**6,0**
8.1	PRIMJER 1: energetski pregled poduzeća bez industrijske proizvodnje (npr. kompleks uredskih zgrada, poslovni centar)	
	8.1.1 Priprema za energetski pregled poduzeća	
	8.1.2 Provođenje energetskog pregleda poduzeća	
	8.1.3 Sadržaj završnog izvješća o energetskom pregledu poduzeća – pregled po glavnim poglavljima	
	8.1.4 Pregled mjera energetske učinkovitosti	
8.2	PRIMJER 2: energetski pregled poduzeća s industrijskom proizvodnjom	
	8.2.1 Priprema za energetski pregled poduzeća	
	8.2.2 Provođenje energetskog pregleda poduzeća	
	8.2.3 Sadržaj završnog izvješća o energetskom pregledu poduzeća – pregled po glavnim poglavljima	
	8.2.4 Pregled mjera energetske učinkovitosti	
8.3	Ekonomska isplativost predloženih mjera energetske učinkovitosti	
UKUPNO		**45**

[5] NACE – Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne (Statistička klasifikacija gospodarskih djelatnosti u Europskoj uniji).

[6] NKD – Nacionalna klasifikacija djelatnosti (službeni sustav klasifikacije svih gospodarskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj).

PRILOG 5.B

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA

Trajanje: **od 6 do 10 školskih sati**

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA ZA PROVEDBU ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA		**Broj školskih sati**
Naziv teme		
1.	**PRAVNI OKVIR ZA SUSTAVNO GOSPODARENJE ENERGIJOM I ENERGETSKE PREGLEDE PODUZEĆA**	
1.1	Pregled novih ili izmjena i dopuna postojećih EU direktiva	
1.2	Pregled novih ili izmjena i dopuna postojećih zakona/propisa/pravilnika u Republici Hrvatskoj	

2.	PRAKTIČNA ISKUSTVA IZ PROVEDENIH ENERGETSKIH PREGLEDA PODUZEĆA	
3.	ISKUSTVA IZ PROVEDENIH KONTROLA NAD RADOM NEOVISNIH OVLAŠTENIH OSOBA	
4.	NOVE TEHNOLOGIJE I PRISTUPI POVEĆANJU ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U PODUZEĆIMA	
5.	ISKUSTVA I DOBRE PRAKSE IZ DRUGIH EUROPSKIH ZEMALJA	
6.	DISKUSIJA I RAZMJENA ISKUSTVA MEĐU POLAZNICIMA	
UKUPNO		6 – 10

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1284

Na temelju članka 11. točke 2. i 3. Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 83/14. – pročišćeni tekst i 2/15.), Ustavni sud Republike Hrvatske u sastavu Frane Staničić, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Sanja Bezbradica Jelavić, Dražen Bošnjaković, Ante Galić, Biljana Kostadinov, Lovorka Kušan, Maša Marochini Zrinski, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, na sjednici održanoj 15. rujna 2026., jednoglasno je donio

ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU VIJEĆA USTAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

I.

U Odluci o imenovanju vijeća Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: SuT-A-9/2026 od 20. svibnja 2026., u točki III. stavak 4. mijenja se i glasi:

»Za članove Trećeg vijeća u razdoblju od 21. rujna 2026. do 20. siječnja 2027. imenuju se suci Andrej Abramović, Frane Staničić i Miroslav Šumanović.«

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u »Narodnim novinama«.

Broj: SuT-A-9/2026-1

Zagreb, 15. rujna 2026.

Predsjednik
dr. sc. Frane Staničić, v. r.

1285

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Ante Galić, predsjednik Vijeća, te suci Biljana Kostadinov, Lovorka Kušan, Maša Marochini Zrinski, Rajko Mlinarić i Frane Staničić, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Zlata Žanko-Perković iz Dvornica, koju zastupa Gina Brnić, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 16. srpnja 2026. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja i ukidaju se presuda Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-1097/2020-2 od 25. svibnja 2021. i rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Revd 5579/2021-2 od 16. siječnja 2022.

II. Predmet se vraća Županijskom sudu u Šibeniku na ponovni postupak.

III. Županijski sud u Šibeniku dužan je, u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama« donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi u postupku ponovljenom u smislu ove odluke.

IV. Utvrđuje se da je trajanjem postupka koji se pred Općinskim sudom u Šibeniku vodio pod brojem P-4098/2009 podnositeljici ustavne tužbe Zlati Žanko-Perković iz Dvornica, Zatoglav 69, povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), te joj se na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst) određuje primjerena naknada u iznosu 2.805,00 eura.

V. Naknada iz točke IV. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VI. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Zlata Žanko-Perković iz Dvornica (u daljnjem tekstu: podnositeljica), koju u ustavnosudskom postupku zastupa Gina Brnić, odvjetnica u Zagrebu, podnijela je 9. srpnja 2021. ustavnu tužbu u povodu presude Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-1097/2020-2 od 25. svibnja 2021. (u daljnjem tekstu: osporena drugostupanjska presuda).

Osporena drugostupanjska presuda donesena je u ponovljenom postupku, nakon što je Vrhovni sud Republike Hrvatske presudom i rješenjem broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., u dijelu rješenja ukinuo presudu Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-138/12-2 od 9. ožujka 2015. u odnosu na podnositeljicu kao II. tužiteljicu.

1.1. U predmetnom parničnom postupku podnositeljica i njen suprug (I. tužitelj) tužbom od Republike Hrvatske zatražili su naknadu štete za koju su tvrdili da je nastala nezakonitim postupanjem tijela državne vlasti, u postupku rušenja njihove kuće izgrađene bez građevinske dozvole.

Presudom i rješenjem broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., u dijelu presude, Vrhovni sud odbio je reviziju I. tužitelja Stipana Žanka (supruga podnositeljice) i potvrdio u odnosu na njega presudu Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-138/12-2 od 9. ožujka 2015. i presudu Općinskog suda u Šibeniku broj: P-4098/09 od 21. travnja 2011. (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda), a kojom su oboje tužitelja odbijeni s tužbenim zahtjevom.

1.2. Istodobno s ustavnom tužbom protiv osporene drugostupanjske presude podnositeljica je Vrhovnom sudu podnijela i prijedlog za dopuštenje revizije. Dopisom Ustavnog suda broj: U-III-4091/2021 od 27. kolovoza 2021. podnositeljica je obaviještena da će Ustavni sud zastati s odlučivanjem o ustavnoj tužbi do okon-

čanja postupka u povodu prijedloga za dopuštenje revizije. Upućena je da ovisno o ishodu tog postupka može predložiti nastavak ustavnosudskog postupka u kojem će se razmotriti njezina ustavna tužba podnesena u povodu osporene drugostupanjske presude.

1.3. Nakon što je rješenjem Vrhovnog suda broj: Revd 5579/2021-2 od 16. siječnja 2022. odbačen prijedlog za dopuštenje revizije, podnositeljica je podneskom od 7. travnja 2022. zatražila nastavak ustavnosudskog postupka pokrenutog ustavnom 9. srpnja 2021., a postupak je nastavljen pod novim brojem U-III-2402/2022.

2. Podnositeljica smatra da su joj osporenom drugostupanjskom presudom povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 14. stavkom 2., 26., 29. stavkom 1. (s aspekta pravičnog suđenja i suđenja u razumnom roku) i 48. stavka 1. Ustava. Povrijeđenima smatra i članak 6. stavak 1., članke 8. i 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 1/06., 13/17. i 6/24.; u daljnjem tekstu: Konvencija), te članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

2.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) pribavljen je na uvid spis predmeta Općinskog suda u Šibeniku broj: P-4098/2009.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

A. MERITUM

3. Prvostupanjskom presudom u cijelosti je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja (podnositeljice i njezinog supruga), a za ovaj ustavnosudski postupak mjerodavni dio obrazloženja prvostupanjske presude glasi:

»Polazno, valja istaknuti da tužitelji ustaju kondemnatornim tužbenim zahtjevom za naknadom štete temeljem nezakonitog i nepravilnog rada tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne samouprave, te da je između parničnih stranaka nesporno da tužitelji nisu posjedovali i ishodovali konačnu građevinsku dozvolu.

(...)

Pregledom zapisnika o inspekcijskom pregledu Ministarstva zaštite okoliša, prostorno uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Područna jedinca Šibenik, klasa: UP/I-362-02/05-02/2117, urbroj: 531-07/1-21-05-2, od dana 14. srpnja 2005.g. utvrđeno je da je na terenu kao tijekom uviđaja od dana 08. srpnja 2005.g., zatečena izvedena građevina tlocrtnih dimenzija 10,00 x 8,30 metara + terasa 3,30 x 8,70 metara, katnosti: prizemlje, prvi kat i visoko potkrovlje, da je po navodima investitora Stipana Žanka gradnja počela 1987.g. i da su zadnji radovi izvršeni 1995.g., da investitor nije ishodovao građevinsku dozvolu u vrijeme legalizacije (1992.g. – 1995.g.) zbog sudjelovanja u Domovinskom ratu, te da je zapisnik potpisan po sudioniku (investitoru) i građevinskom inspektoru.

Prema rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostorno uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave za inspekcijske poslove, Sektor inspekcijskog nadzora, Odjel inspekcijskog nadzora, Područna jedinica u Šibeniku, za područje Šibensko – kninske županije, klasa: UP/I-362-02/05-02/2117, urbroj. 531-07/1-21-05/4 od dana 21. srpnja 2005.g. razvidno je da je naređeno investitoru Sipanu Žanku iz Dvornica, uklanjanje građevine tlocrtnih dimenzija 10,00 x 8,30 metara + terasa 3,30 x 8,70 metara, katnosti: prizemlje, prvi kat i visoko potkrovlje izvedene na dijelu čest. zem. 5713 k.o. Sevid u Zatoglavu u roku od petnaest dana koje uklanjanje treba izvršiti stručno uz sve mjere zaštite pod prijetnjom da će se uklanjanje i drugi potrebni radovi provesti putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika ukoliko investitor navedene građevine ne izvrši uklanjanje navedene građevine, te da žalba izjavljena protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

Pregledom zapisnika Ministarstva zaštite okoliša, prostorno uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Sektor inspekcijskog nadzora, Odjel inspekcijskog nadzora, Područna jedinica u Šibeniku za područje Šibensko – kninske županije, klasa: UP/I-362-02/05-02/2177, urbroj: 531-07/1-21-06-11, od dana 29. rujna 2006.g. utvrđeno je da je zaključak o dozvoli izvršenja klasa: UP/I-362-02/05-02/2117, urbroj: 531-07-1-21-06-9 od dana 05. rujna 2006.g. postao izvršan koji je donesen temeljem rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostorno uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave za inspekcijske poslove, Sektor inspekcijskog nadzora, Odjel inspekcijskog nadzora, Područna jedinica u Šibeniku za područje Šibensko – kninske županije, klasa: UP/I-362-02/05-02/2117, urbroj: 531-07/1-21-05/4, od dana 21. srpnja 2005.g. te da je izvršenik izjavio da će o vlastitom trošku izvršiti uklanjanje i to dinamikom: dana 20. rujna 2006.g. iznošenje namještaja, dana 30. rujna 2006.g. uklanjanje objekta i dana 01. listopada 2006.g. odvoz šuta i poravnanje terena tim da će građevinski otpad odložiti na odlagalištu u Trogiru.

(...)

U konkretnom slučaju cijeneći izvedene dokaze utvrđeno je da su tijela državne uprave – Ministarstvo zaštite okoliša, prostorno uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave za inspekcijske poslove, Sektor inspekcijskog nadzora, Odjel inspekcijskog nadzora, Područna jedinica u Šibeniku za područje Šibensko – kninske županije postupala na zakonit i pravilan način glede stambenih objekata u odnosu na koje nije provedena legalizacija sukladno Zakonu o postupanju s objektima građenim protivno prostornim planovima i bez odobrenja za građenje (»Narodne novine« br. 33/92), pa činjenica da su tužitelji iz neznanja, kako sami navode, propustili rok za podnošenje zahtjeva za zadržavanja građevine u prostoru sukladno citiranom zakonu se stavlja na teret tužitelja i to iz razloga što su neznanje (ignorantia) odnosno zabluda o pravnim pravilima (error iuris) neuvažavi (ignorantia iuris nocet – nepoznavanje prava škodi), dakle da su proveli zakonit inspekcijski nadzor u kojem su utvrdili da investitor stambene građevine zatečene u prostoru nema građevinske dozvole...«.

4. Protiv prvostupanjske presude oboje tužitelja podnijeli su žalbe. Podnositeljica kao II. tužiteljica između ostalih žalbenih prigovora, ponovila je i prigovor naveden već u tužbi da njoj kao »suvlasnici predmetne nekretnine... rješenje o rušenju uopće nije izdano niti je imala priliku sudjelovati u samom inspekcijskom postupku koji je prethodio rušenju«.

4.1. Županijski sud u Šibeniku presudom broj: Gž-138/2012-2 od 9. ožujka 2015. odbio je žalbe tužitelja i potvrdio prvostupanjsku presudu uz u bitnom sljedeće obrazloženje:

»Uklanjanje spornog objekta naloženo je pozivom na odredbu čl. 162. st. 1. Zakona o gradnji ('Narodne novine' broj 175/03 i 100/04), a koja propisuje da će inspektor rješenjem investitoru, odnosno vlasniku narediti uklanjanje građevine, odnosno njezina dijela – ako se gradi ili je izgrađena bez građevinske dozvole. Kako tužitelji nisu izvršili obvezu u roku određenom rješenjem od 21. srpnja 2005. godine, to je donesen zaključak od 5. rujna 2006. godine koji je postao izvršan, pa kako tužitelji nisu u ostavljenom roku (a pozvani da iz objekta uklone vrijedne stvari, dragocjenosti i opremu) sami izvršili uklanjanje objekta, to je učinjeno putem druge osobe.

Na temelju nespornih i pouzdano utvrđenih činjenica prvostupanjski sud pravilno je zaključio da je postupak rušenja zakonito proveden, na temelju konačnog rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja, da u postupanju tijela tuženice nije bilo protupravnosti, nezakonitosti ili nepravilnog rada, slijedom čega tuženica nije odgovorna za štetu na zgradi ili pokretninama.

(...)

Tužitelji su znali da grade bez građevinske dozvole, pa time što su objekt priključili na vodu, struju, kanalizaciju i plaćali porez, te što su tijela Općine Rogoznica uvjeravali kako će status njihove građevine biti riješen, suprotno žalbenim prigovorima nisu mogli biti dovedeni u zabludu o protupravnosti gradnje.«

5. Vrhovni sud presudom i rješenjem broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., u dijelu rješenja ukinuo je presudu Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-138/12-2 od 9. ožujka 2015. i u odnosu na

podnositeljicu kao II. tužiteljicu predmet vratio drugostupanjskom sudu na ponovni postupak. U obrazloženju je naveo:

»Tužiteljica Zlata Žanko-Perković osnovano ističe da je sud drugog stupnja počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP. Naime, u odnosu na njen žalbeni prigovor da nije sudjelovala u upravnom postupku (tuženica ju nije pozivala) premda je znala da je suvlasnica kuće jer je u ugovoru o kupoprodaji zemljišta bila označena kao kupac kao i njen suprug te je upisana u zemljišne knjige kao suvlasnica zemljišta sa suprugom kao i suposjednik u katastru, drugostupanjski je sud odgovorio da se ne može uzeti da prvostupanjska presuda nema razloge u odnosu na tužiteljicu jer sve ono što vrijedi za tužitelja.

Budući da drugostupanjski sud nije odgovorio na prigovor zašto tužiteljica nije pozvana da sudjeluje u upravnom postupku u kojem se odlučivalo o rušenju kuće koja je u njenom suvlasništvu, time je počinio navedenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka pa je na temelju čl. 394. st. 1. ZPP valjalo ukinuti drugostupanjsku presudu i predmet vratit tom sudu na ponovno suđenje.

U ponovljenom postupku sud će otkloniti počinjenu bitnu povredu i potom donijeti novu odluku.«

5.1. U postupku ponovljenom u smislu navedenog rješenja Vrhovnog suda, Županijski sud u Šibeniku donio je osporenu drugostupanjsku presudu kojom je odbio žalbu podnositeljice (kao II tužiteljice). U obrazloženju, a u odnosu na ne pozivanje podnositeljice u postupku inspekcijskog nadzora u kojem je naloženo rušenje objekta jednim dijelom i u suvlasništvu podnositeljice, naveo je sljedeće:

»8. Prema ocjeni Vrhovnog suda ovaj drugostupanjski sud počinio je bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP jer nije odgovorio na prigovor tužiteljice ad2. zašto nije pozvana da sudjeluje u upravnom postupku u kojem se odlučivalo o rušenju kuće koja je u njenom suvlasništvu, premda su tijela tuženice znala da je ista suvlasnica kuće.

(...)

10.2. Uklanjanje spornog objekta naloženo je pozivom na odredbu čl. 162. st. 1. Zakona o gradnji ('Narodne novine' broj 175/03 i 100/04, dalje: ZG), a koja propisuje da će inspektor rješenjem investitoru, odnosno vlasniku narediti uklanjanje građevine, odnosno njezina dijela – ako se gradi ili je izgrađena bez građevinske dozvole. Kako tužitelji nisu izvršili obvezu u roku određenom rješenjem od 21. srpnja 2005. godine, to je donesen zaključak od 5. rujna 2006. godine koji je postao izvršan, pa kako tužitelji nisu u ostavljenom roku (a pozvani da iz objekta uklone vrijedne stvari, dragocjenosti i opremu), sami izvršili uklanjanje objekta, to je učinjeno putem druge osobe.

11. Na temelju nespornih i pouzdano utvrđenih činjenica prvostupanjski sud pravilno je zaključio da je postupak rušenja zakonito proveden, na temelju konačnog rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja, da u postupanju tijela tuženice nije bilo protupravnosti, nezakonitosti ili nepravilnog rada, slijedom čega tuženica da nije odgovorna za štetu na zgradi ili pokretninama.

12. Naime, postupanje s bespravno izgrađenim građevinama regulirano je odgovarajućim odredbama ZG.

12.1. Prema odredbi čl. 155. st. 1. ZG stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovog Zakona i drugih propisa koji uređuju gradnju mogu biti sudionici u gradnji, vlasnik građevine, vlasnik nekretnine na kojoj se građevina radi ili je izgrađena te jedinica lokalne samouprave, dok je stavkom 4. tog članka propisano da ako inspektor utvrdi povredu propisa čiju je primjenu dužan nadzirati, može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke.

12.2. Prema odredbi čl. 32. ZG sudionici u gradnji jesu: investitor, projektant, revident, izvođač i nadzorni inženjer, dok je prema odredbi čl. 33. investitor pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.

12.3. Prema odredbi čl. 162. st. 1. podstavak 1. ZG, inspektor će rješenjem investitoru, odnosno vlasniku narediti uklanjanje građevine, odnosno njezinog dijela, ako se gradi ili je izgrađena bez konačne građevinske dozvole.

12.4. Prema odredbi čl. 168. st. 4. ZG žalba izjavljena protiv rješenja građevinskog inspektora ne odgađa izvršenje rješenja.

12.5. Polazeći od naznačenih odredbi ZG, a imajući u vidu da iz zapisnika o inspekcijskom pregledu od 14. srpnja 2005. godine i rješenja od 21. srpnja 2005. godine proizlazi da su nadležna tijela tuženice dana 8. srpnja 2005. godine obavila uviđaj i na gradilištu (već izgrađenoj kući) ostavila poziv, a kojem pozivu se odazvao tužitelj ad1., a mogla je, da je htjela i tužiteljica ad2., kojom prilikom se tužitelj ad1. iskazao kao investitor i nadležnim tijelima tuženice priložio dokumentaciju vezano uz građevinu, to je tužiteljica ad2., kao njegova supruga, prepustila tužitelju ad1. da sam sudjeluje u tom postupku.

12.6. Iz gore naznačenih odredbi ZG jasno je da inspektor kada utvrdi povredu propisa čiju je primjenu dužan nadzirati može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke, ovdje tužiteljice ad2.

13. Zbog toga nadležna tijela tuženice nisu postupala protupravno, pa time što tužiteljica nije sudjelovala u upravnom postupku, a suvlasnica je nekretnine, nije povrijeđena ni jedna od odredbi ZG koje ovlašćuju nadležna tijela tuženice da donese inspekcijska rješenja koja su ovdje i donesena.«

6. U konačnici, rješenjem broj: Revd 5579/2021-2 od 18. siječnja 2022., Vrhovni sud odbacio je prijedlog podnositeljice za dopuštenje podnošenja revizije protiv osporene drugostupanjske presude, kao nedopušten.

B. RAZUMNI ROK

III. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

7. Podnositeljica i njen suprug Općinskom sudu u Šibeniku 30. prosinca 2009. podnijeli su tužbu protiv tužene Republike Hrvatske (v. t. 1.1. ove odluke). O tužbi tužitelja tužena se očitovala 25. listopada 2010.

Rješenjem prvostupanjskog suda broj: VI P-4098/09-2 od 9. travnja 2010. određeno je provođenje građevinskog vještačenja, a nalaz i mišljenje vještaka uloženo je u spis predmeta 8. prosinca 2010.

Održano je ročište 20. prosinca 2010., a podneskom od 9. veljače 2011. tužitelji su iznijeli očitovanje na nalaz i mišljenje vještaka.

Uslijedila su ročišta 10. veljače 2011. i 6. travnja 2011. na kojem je zaključena glavna rasprava.

Prvostupanjska presuda donesena je 21. travnja 2011. koja je dostavljena tužiteljima 23. rujna 2011. U povodu prvostupanjske presude tužitelji su 11. listopada 2011. podnijeli žalbu.

Županijski sud u Šibeniku presudom broj: Gž-138/2012-2 od 9. ožujka 2015. odbio je žalbe tužitelja, a spis predmeta vraćen je prvostupanjskom sudu 18. ožujka 2015.

Vrhovnom sudu tužitelji su se obratili revizijom 23. travnja 2015., a Vrhovni sud je presudom i rješenjem broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020. u dijelu presude odbio reviziju I. tužitelja (supruga podnositeljice) i potvrdio nižestupanjske presude, dok je u dijelu rješenja ukinuo presudu Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-138/12-2 od 9. ožujka 2015. i u odnosu na podnositeljicu kao II. tužiteljicu predmet vratio drugostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Spis predmeta vraćen je prvostupanjskom sudu 8. studenoga 2020., a osporena presuda drugostupanjskog suda u ponovljenom postupku donesena je 25. svibnja 2021.

Vrhovnom sudu podnositeljica se prijedlogom za dopuštenje podnošenja revizije protiv osporene drugostupanjske presude Županijskog suda u Šibeniku obratila 8. srpnja 2021., te u nastavku 12. listopada 2021. uputila i požurnicu za odlučivanje o prijedlogu.

Vrhovni sud je o prijedlogu podnositeljice riješio rješenjem broj: Revd 5579/2021-2 od 18. siječnja 2022. koje je dostavljeno punomoćniku podnositeljice 7. ožujka 2022. čime je i okončan predmetni parnični postupak.

IV. PRIGOVORI PODNOSITELJICE

8. Podnositeljica je u ustavnoj tužbi ponovila prigovor da drugostupanjski sud »iako utvrđuje da je nesporno da su prvo i drugo tužitelji upisani u zemljišnoj knjizi i katastru kao suvlasnici kuće koja im je srušena te da je samo prvotužitelju bilo rješenjem naloženo uklanjanje kuće, zaključuje da je postupak rušenja zakonito provedeno i u odnosu na drugotuženu (ovdje tužiteljicu) i to pozivajući se na odredbu čl. 155. st. 4. Zakona o gradnji prema kojoj inspektor može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke«.

Dodala je da »sud propušta uočiti činjenicu da ta odredba kaže da može donijeti rješenje, a ne kaže da može bez rješenja odlučiti o rušenju građevine«, te da je ona »u tijeku cijelog postupka isticala da uopće nije sudjelovala kao stranka u upravnom postupku, da u odnosu na nju nije nikada donijeto rješenje o rušenju, a slijedom čega joj je uskraćeno i pravo na pristup sudu i pravo na efikasan pravni lijek tj. žalbu«. Navela je da je »jedno donijeti rješenje bez saslušanja stranke, a sasvim drugo je uopće ne donijeti rješenje u odnosu na osobu čija se prava teško povređuju i koja nije ni bila stranka u postupku jer joj je to protuzakonito onemogućeno, pa stoga nije ni saslušana u tom postupku«.

Vezano uz tvrdnje drugostupanjskog suda da »time što tužiteljica nije sudjelovala u upravnom postupku, a suvlasnica je nekretnine, nije povrijeđena ni jedna od odredbi ZG koje ovlašćuju nadležna tijela tuženice da donese inspekcijska rješenja koja su ovdje i donesena«, podnositeljica prigovara da »sud daje legitimaciju nezakonitom radu državnih tijela te zanemaruje odredbe Ustava kojima je propisano da se rad državnih tijela mora temeljiti na primjeni i poštivanju Zakona i Ustava RH«. Osobito kada se ima u vidu da »u inspekcijskom postupku u kojem je tužiteljici bez rješenja i bez sudjelovanja u tom postupku srušen njezin suvlasnički dio kuće, primjenjuje se u procesnom smislu Zakon o općem upravnom postupku koji u članku 4. kaže da je stranka u upravnom postupku svaka fizička ili pravna osoba na zahtjev koje je predmet pokrenut, protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku...«. Zaključno je prigovorila da »ovakvo prelaženje preko ključnih navoda istaknutih u žalbi, dovodi u pitanje ispravnost odluke Županijskog suda i kršenje je prava na pravično suđenje«, koje »u smislu čl. 6. Europske konvencije o ljudskim pravima podrazumijeva i da sudska odluka bude tako obrazložena da stranke znaju na kojim propisima, pravnim shvaćanjima i sudskoj praksi se odluka bazira jer se samo uz pomoć razumljivih i obrazloženih odluka može ostvariti pravo na djelotvoran pravni lijek«.

Stoga, osporenu drugostupanjsku presudu Županijskog suda u Šibeniku, donesenu u postupku ponovljenom nakon rješenja Vrhovnog suda broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., smatra arbitrarnom i nedostatno obrazloženom, te prigovara i dugotrajnosti provedenog sudskog postupka.

V. MJERODAVNO PRAVO

9. Člankom 13. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine« broj 75/93., 48/99., 15/00., 127/00. – vjerodostojno tumačenje članka 2. stavka 2., 59/01., 199/03. i 79/07.) bilo je propisano:

»Članak 13.

Štetu koja građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci nastane nezakonitim ili nepravilnim radom tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave, naknađuje Republika Hrvatska.«

VI. OCJENA USTAVNOG SUDA

A. MERITUM SPORA

10. Polazeći od osobitih okolnosti konkretnog slučaja, te od sadržaja ustavne tužbe i osporene drugostupanjske presude Županijskog suda u Šibeniku, Ustavni sud u ovom ustavnosudskom postupku prvenstveno polazi od članka 29. stavka 1. Ustava, koji glasi:

»Članak 29.

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično … odluči o njegovim pravima i obvezama...

(...)«

10.1. Ustavno pravo na pravično suđenje, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava, jamči zaštitu od arbitrarnosti u odlučivanju sudova i drugih državnih tijela. Obrazloženja sudskih odluka, odnosno odluka drugih nadležnih tijela koja ne sadrže ozbiljne, relevantne i dostatne razloge za ocjenu kakva je odlukom dana, upućuju na zaključak o arbitrarnosti u postupovnom i/ili materijalnopravnom smislu.

Kad je riječ o tumačenju i primjeni prava na konkretne slučajeve, Ustavni sud u načelu ne smije zamijeniti pravna stajališta nadležnih sudova i drugih nadležnih tijela svojima, sve dok sudske odluke ne otkrivaju bilo kakvu arbitrarnost, a dostatno su obrazložene i, po potrebi, upućuju na relevantnu sudsku praksu. Ustavni sud podsjeća da nije njegova zadaća preuzeti ulogu sudova, koji su prvi pozvani interpretirati zakone.

Zadaća Ustavnog suda stoga je ograničena na ispitivanje jesu li učinci takve interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

10.2. Ustavni sud je u svojoj dosadašnjoj praksi višekratno iznio i stajalište da pretjerani (ekscesivni) formalizam u odlučivanju/suđenju postoji onda kad su pravna stajališta proizvod »mehaničke« primjene pozitivnog prava, bez uzimanja u obzir konteksta i bez sagledavanja pravnog problema kao jedinstvene cjeline. S aspekta zaštite ustavnih prava podnositelja, ali i s aspekta temeljnih vrijednosti ustavnog poretka Republike Hrvatske, takva je primjena pozitivnog prava na konkretne slučajeve neprihvatljiva (odluka broj: U-III-2184/2009 od 13. studenoga 2014., »Narodne novine« broj 145/14., t. 26.1.).

10.3. U odluci broj: U-III-5989/2013 od 9. veljače 2016. (»Narodne novine« broj 25/16.) Ustavni sud je utvrdio da je predmet kojim se bavio »ogledni primjer Ustavom nedopuštenog ekscesivnog formalizma koji, općenito govoreći, još uvijek opterećuje rad nadležnih tijela državne i javne uprave, ali i nadležnih domaćih sudova, kad odlučuju o pravima i obvezama stranaka u pravnim postupcima« (t. 44.). U toj je odluci također utvrdio da je nadležni prvostupanjski upravni sud pristupio »mjerodavnom pravu na pretjerano formalan i nefleksibilan način. Zanemario je opća načela hrvatskog pravnog poretka utemeljenog na vladavini prava i zaštiti individualnih ustavnih prava pojedinaca, kao i nepošten, nerazložan, nerazuman, pa i opresivan učinak« primijenjenih zakona na individualnu pravnu situaciju podnositeljice. Nadležni prvostupanjski upravni sud mjerodavno pravo »nije ni pokušao protumačiti u svjetlu osobitih okolnosti konkretnog slučaja, kontekstualizirajući njihovu primjenu« (t. 43.). U toj je odluci Ustavni sud ponovio i načelno pravno stajalište o pretjeranom (ekscesivnom) formalizmu:

»46. Ustavni sud podsjeća: pravna sigurnost – zajedno s načelom supremacije prava – podrazumijeva da je pravo stvoreno kako bi se primjenjivalo u praksi na konkretne životne situacije. Iako je apstraktno vrednovanje samog zakonodavstva važno za ostvarenje načela vladavine prava (...), kategoričnost objektivnog prava nikako ne znači da se pravna pravila smiju primjenjivati na konkretne životne situacije toliko nefleksibilno, mehanički i slijepo da postaje nemoguće uvažavati

imperative razumnosti i pravičnosti. U svakom takvom slučaju uvijek će biti riječ o pretjeranom formalizmu protivnom Ustavu.«

11. Primjenjujući navedena pravila na konkretan slučaj, u ovom ustavnosudskom postupku zadaća je Ustavnog suda utvrditi može li se način na koji je Županijski sud u Šibeniku obrazložio osporenu drugostupanjsku presudu, smatrati arbitrarnim odnosno je li takvim postupanjem Županijski sud u Šibeniku iskazao pretjerani formalizam u tumačenju i primjeni mjerodavnog propisa, a što je sve rezultiralo povredom prava podnositeljice na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

11.1. Predmet ovog spora bio je zahtjev podnositeljice, kao jedne od tužitelja u predmetnom parničnom postupku, da joj tužena Republika Hrvatska isplati naknadu štete zbog nezakonitog postupanja nadležnih državnih tijela u provedenom nadzoru legalizacije izgrađenog objekta u suvlasništvu podnositeljice i njezinog supruga (na jednake dijelove) i koje je u konačnici rezultiralo donošenjem rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske, Uprave za inspekcijske poslove, Sektora inspekcijskog nadzora, Odjela inspekcijskog nadzora, Područne jedinice u Šibeniku za područje Šibensko-kninske županije klasa: UP/I-362-02/05-02/2117, urbroj: 531-07/1-21-05/4 od 21. srpnja 2005. kojim je naloženo rušenje.

Podnositeljica je prigovorila da u navedeni postupak provedenog inspekcijskog nadzora, premda je utvrđena kao suvlasnica (zajedno sa svojim suprugom na jednake dijelove) predmetnog objekta nije bila uključena kao stranka, odnosno pozvana da sudjeluje kao osoba koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u tom postupku. U tom smislu stoga prigovara i utvrđenju Županijskog suda u Šibeniku izraženom u osporenoj drugostupanjskoj presudi da »iz zapisnika o inspekcijskom pregledu od 14. srpnja 2005. godine i rješenja od 21. srpnja 2005. godine proizlazi da su nadležna tijela tuženice dana 8. srpnja 2005. godine obavila uviđaj i na gradilištu (već izgrađenoj kući) ostavila poziv, a kojem pozivu se odazvao tužitelj ad1., a mogla je, da je htjela i tužiteljica ad2.« pa da iz navedenog proizlazi kako je podnositeljica kao tužiteljica »prepustila tužitelju ad1. da sam sudjeluje u tom postupku". Slijedom čega da »nadležna tijela tuženice nisu postupala protupravno... time što tužiteljica nije sudjelovala u upravnom postupku, a suvlasnica je nekretnine«.

12. Ustavni sud primjećuje da ono što je sporno u ovoj pravnoj stvari jest tumačenje i primjena Zakona o gradnji (»Narodne novine« broj 175/03. i 100/04.; u daljnjem tekstu: ZoG/03) u dijelu odredbi kojima je propisano tko su stranke u postupcima inspekcijskog nadzora koji se u smislu tog zakona provodi.

Riječ je o sljedećim mjerodavnim odredbama ZoG-a/03:

»Članak 155.

Stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovoga Zakona i drugih propisa koji uređuju gradnju mogu biti sudionici u gradnji, vlasnik građevine, vlasnik nekretnine na kojoj se građevina gradi ili je izgrađena te jedinica lokalne samouprave.

Ako je investitor ili vlasnik nekretnine nepoznat ili je nepoznata boravišta stranka je posjednik nekretnine na kojoj se građevina gradi ili je izgrađena.

(...)

Ako inspektor utvrdi povredu propisa čiju je primjenu ovlašten nadzirati, može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke.«

»UKLANJANJE GRAĐEVINE

Članak 162.

Inspektor će rješenjem investitoru, odnosno vlasniku narediti uklanjanje građevine odnosno njezinog dijela: – ako se gradi ili je izgrađena bez konačne građevinske dozvole, – ako se gradi ili je izgrađena bez potvrđenoga glavnog projekta, – izgrađenog za trajanja obustave građenja, – izvedenog protivno građevinskoj dozvoli, potvrđenom glavnom projektu iz članka 107. stavka 2. ili članka 118. stavka 1. ovoga Zakona ili protivno članku 115. ovoga Zakona ako u određenom roku izvedeno stanje nije usklađeno s odredbama ovoga Zakona, – ako tijekom građenja utvrdi neotklonjive nepravilnosti zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine i stabilnost okolnih građevina ili je na drugi način ugrožen život i zdravlje ljudi, – u koju je ugrađen građevni proizvod čija je ugradba zabranjena rješenjem iz članka 159. stavka 1. ovoga Zakona ili građevni proizvod čija uporabljivost nije dokazana, – ako u određenom roku ne postupi po rješenju iz članka 160. stavka 1. ovoga Zakona, – ako je protekao rok za uklanjanje građevine ovim ili posebnim zakonom.

(...)«

»Članak 168.

Pisani otpravak usmenog rješenja otprema se stranci najkasnije u roku od osam dana od dana priopćenja.

Obveza izvršenja usmenog rješenja počinje teći od dana priopćenja usmenog rješenja stranci.

(...)«

12.1. Polazeći stoga od navedenih odredbi ZoG-a/03 Ustavni sud utvrđuje da je prijepor koji se razmatra u ovom ustavnosudskom postupku potrebno razmotriti povezano upravo uz navedeni postupak provedenog inspekcijskog nadzora, a u kojem je doneseno rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske, Uprave za inspekcijske poslove, Sektora inspekcijskog nadzora, Odjela inspekcijskog nadzora, Područne jedinice u Šibeniku za područje Šibensko-kninske županije klasa: UP/I-362-02/05-02/2117, urbroj: 531-07/1-21-05/4 od 21. srpnja 2005. kojim je naloženo rušenje (uklanjanje) objekta u suvlasništvu (na jednake dijelove) podnositeljice i njenog supruga.

U taj postupak, naime, podnositeljica kao suvlasnica objekta čije je rušenje naloženo nije, uz svog supruga i također suvlasnika (u jednakom omjeru kao i podnositeljica) bila uključena kao stranka, ili kao osoba koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u tom postupku, a što je kao nesporno razvidno i iz obrazloženja osporene drugostupanjske presude Županijskog suda u Šibeniku.

12.2. Na tom prigovoru podnositeljica je ustrajala u tijeku cijelog provedenog parničnog postupka, a zbog tog prigovora je i Vrhovni sud presudom i rješenjem broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., u dijelu rješenja ukinuo presudu Županijskog suda u Šibeniku broj: Gž-138/12-2 od 9. ožujka 2015. i u odnosu na podnositeljicu kao II. tužiteljicu predmet vratio drugostupanjskom sudu na ponovni postupak (v.t. 5. ove odluke).

U postupku ponovljenom u smislu navedenog rješenja Vrhovnog suda, Županijski sud u Šibeniku donio je međutim osporenu drugostupanjsku presudu u obrazloženju koje su, osim (paušalnog) navođenja da »inspektor kada utvrdi povredu propisa čiju je primjenu dužan nadzirati može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke, ovdje tužiteljice ad2.«, te da »zbog toga nadležna tijela tuženice nisu postupala protupravno« izostali razlozi zbog kojih je drugostupanjski sud ocijenio da u postupku provedenog inspekcijskog nadzora od strane nadležnih državnih tijela nisu učinjeni propusti koji se odnose na obvezu uključivanja sudionika kao stranaka u taj postupak.

Stoga Ustavni sud ocjenjuje da, prema stanju spisa predmeta i obrazloženju osporene drugostupanjske presude Županijski sud u Šibeniku nije na dostatan i ustavnopravno prihvatljiv način ocijenio smisao i značaj za konkretno razmatrani prijepor mjerodavnih članka ZoG-a/03 (v. t. 12. ove odluke).

13. Ustavni sud je u brojnim svojim odlukama upozorio da prekomjerni formalizam u upravnim i parničnim stvarima može dovesti do povrede prava na pravično suđenje, kada forma prevlada nad sadržajem i vodi do očite nepravde. Također, u više je svojih odluka istaknuo da odbijanje tražbine bez meritornog razmatranja navoda stranaka u postupku može dovesti do toga da stranka zapravo nije imala stvarni pristup pravnoj zaštiti, što u tim slučajevima znači da je prekomjerni formalizam doveo do povrede prava na pristup sudu.

U ovom konkretnom slučaju, Ustavni sud smatra da su redovni sudovi, ali osobito Županijski sud u Šibeniku u postupku ponovljenom u smislu rješenja Vrhovnog suda broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., propustili razmotriti suštinu spora. Usmjerili su se isključivo utvrđenjem da se podnositeljica ako je »htjela kao tužiteljica ad2.« sudjelovati u postupku provedenog inspekcijskog nadzora mogla samoinicijativno uključiti, a što nije učinila. Iz navedenog da proizlazi kako je »prepustila tužitelju ad1. da sam sudjeluje u tom postupku«, slijedom čega da »nadležna tijela tuženice nisu postupala protupravno... time što tužiteljica nije sudjelovala u upravnom postupku, a suvlasnica je nekretnine«.

Stoga Ustavni sud ocjenjuje da, prema stanju spisa predmeta i obrazloženju osporene drugostupanjske presude, Županijski sud u Šibeniku nije na dostatan i ustavnopravno prihvatljiv način ocijenio smisao i značaj za konkretno razmatrani prijepor mjerodavnih članka ZoG-a/03 (v. t. 12. ove odluke). Osporena drugostupanjska presuda rezultat je pretjeranog (ekscesivnog) formalizma u odlučivanju/suđenju, a pravna stajališta izražena u osporenoj presudi proizvod su »mehaničke« primjene pozitivnog prava, bez uzimanja u obzir konteksta i bez sagledavanja pravnog problema kao jedinstvene cjeline.

Navedeno u suprotnosti je sa sadržajem ustavnog prava na pravično suđenje uređenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, čime je i došlo do povrede prava na pravično suđenje iz članka 29. stavka 1. Ustava.

13.1. U odnosu na prigovor povrede prava na dom, Ustavni sud primjećuje da podnositeljica navedeni prigovor nije isticala tijekom prvostupanjskog postupka, već ga prvi put ističe u ustavnoj tužbi. Podnositeljica je navedeni prigovor trebala istaknuti već tijekom prvostupanjskog postupka.

Naime, pojam doma za sud je činjenično pitanje, o kojem sud u parničnim postupcima odlučuje po kriterijima trajnosti faktične veze, kao i ima li osoba koja ističe navedeni prigovor još nekretnina odnosno je li joj to jedini dom itd., imajući pritom u vidu okolnosti konkretnog slučaja i pravna shvaćanja sadržana u odlukama Ustavnog suda te Europskog suda za ljudska prava. Zaštita prava na dom nije apsolutna ni neupitna jer ograničenje tog prava mora zadovoljiti određene kriterije, materijalnopravne i procesnopravne, sadržane u testu razmjernosti, budući da na drugoj strani u pravilu postoji interes vlasnika iz osnove prava vlasništva zaštićenog Ustavom. Teret dokazivanja da se navedena odluka tiče njegovog doma i da je došlo do miješanja u njegovo pravo na dom je na strani osobe koja se na to pravo poziva u kontradiktornom parničnom postupku.

Stoga podnositeljica, neiznošenjem prigovora povrede prava na dom, nije redovnim sudovima pružila mogućnost njegovog razmatranja i rješavanja (vidi mutatis mutandis, presudu *Marić protiv Hrvatske*, br. 50132/12, od 12. lipnja 2014., § 53, te odluku *Bosanac protiv Hrvatske,* br. 79580/12, od 20. veljače 2018., § 19), slijedom čega za njegovo isticanje nije pravilno iscrpila pravni put.

14. Stoga je, na temelju članaka 73. i 76. Ustavnog zakona, odlučeno kao u točkama I. i II. izreke.

B. PRAVO NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

15. Podnositeljica je prigovorila i duljini trajanja predmetnog parničnog postupka.

1) Mjerodavno pravo

15.1. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

15.2. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. (stupanja na snagu Zakona o sudovima, »Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

2) Dopuštenost ustavne tužbe

16. Imajući u vidu stajališta Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) zauzeta u predmetima *Mirjana Marić protiv Hrvatske* (br. 9849/15, presuda od 30. srpnja 2020.) i *Kirinčić i dr. protiv Hrvatske* (br. 31386/17, presuda od 30. srpnja 2020.), kao i činjenicu da je ustavna tužba podnesena prije 2. travnja 2024. (v. rješenje broj: U-IIIA-2199/2024 od 8. listopada 2024., »Narodne novine« broj 131/24.) te da je postupak nerazumno dugo trajao, Ustavni sud utvrđuje da je ustavna tužba u konkretnom slučaju dopuštena te će razmotriti njezinu osnovanost.

16.1. U odluci broj: U-IIIA-7473/2022 od 27. lipnja 2023. (www.usud.hr) Ustavni sud, imajući u vidu utvrđenje ESLJP-a da zakonodavni model propisan ZoSudom/13 nije u skladu s člankom 13. Konvencije (v. t. 5. obrazloženja ove odluke), zauzeo je gledište da se korištenje dopuštenog pravnog sredstva protiv nerazumne duljine postupka prije podnošenja ustavne tužbe neće zahtijevati od podnositelja u slučaju kada Ustavni sud ocijeni da postupak u trenutku podnošenja ustavne tužbe a priori nerazumno dugo traje.

3) Duljina sudskog postupka

17. U konkretnom slučaju Ustavni sud razmatrao je postupanje nadležnih sudova od 30. prosinca 2009. kada je podnositeljica kao jedna od tužitelja podnijela tužbu Općinskom sudu u Šibeniku u predmetnom parničnom postupku pa do dana uručenja revizijskog rješenja punomoćniku podnositeljice 7. ožujka 2022. (razmatrano razdoblje).

17.1. Ustavni sud utvrđuje da je postupak od 30. prosinca 2009. do 7. ožujka 2022. trajao jedanaest (11) godina, dva (2) mjeseca i šest (6) dana.

4) Složenost sudskog postupka

18. Nadalje, Ustavni sud utvrđuje da se u konkretnom slučaju ne radi o složenijem predmetu, ali da je usprkos tome tijekom razmatranog razdoblja bilo dužih zastoja u postupanju nadležnih sudova.

5) Postupanje nadležnih sudova

19. Tako je od podnošenja tužbe 30. prosinca 2009. do održanog prvog ročišta 20. prosinca 2010. prošlo skoro godinu dana, a u nastavku su održana samo dva ročišta o meritornoj raspravi i treće

ročište na kojem je glavna rasprava zaključena nakon koje je donesena prvostupanjska presuda od 21. travnja 2011., koja je tužiteljima dostavljena (tek) 23. rujna 2011.

O žalbi koju su tužitelji podnijeli protiv prvostupanjske presude 11. listopada 2011., Županijski sud u Šibeniku odlučio je (tek) presudom broj: Gž-138/2012-2 od 9. ožujka 2015., a o reviziji koju su tužitelji podnijeli protiv te drugostupanjske presude 23. travnja 2015. Vrhovni sud odlučio je presudom i rješenjem broj: Rev 1672/2015-3 od 30. lipnja 2020., dakle po proteku i više od pet (5) godina.

19.1. Presudu koju podnositeljica osporava ustavnom tužbom u ovom postupku Županijski sud u Šibeniku donio je 25. svibnja 2021., ponovno po proteku skoro godinu dana, a o prijedlogu za dopuštenje revizije protiv te drugostupanjske presude kojeg je podnositeljica podnijela 8. srpnja 2021. Vrhovni sud odlučio je rješenjem broj: Revd 5579/2021-2 od 16. siječnja 2022. koje je podnositeljici dostavljeno 7. ožujka 2022.

20. Ustavni sud utvrđuje da se postupak tijekom razmatranog razdoblja od jedanaest (11) godine vodio pred tri instance, te da su donesene dvije drugostupanjske presude, jedna presuda i rješenje Vrhovnog suda i jedno rješenje Vrhovnog suda, ali da su u razmatranom razdoblju razvidni i dulji zastoji otpreme spisa predmeta višim sudovima kao i odlučivanje viših sudova o izjavljenim pravnim lijekovima (v. t. 19. i 19.1. ove odluke).

6) Doprinos podnositeljice

21. Ustavni sud ocjenjuje da podnositeljica nije pridonijela duljini trajanja parničnog postupka, već je, naprotiv, u više navrata požurivala postupanje.

7) Zaključak

22. Stoga, imajući u vidu ukupno trajanje parničnog postupka (više od 11 godine) te da podnositeljica nije doprinijela duljini trajanja postupka, Ustavni sud utvrđuje da je podnositeljici povrijeđeno pravo da sud u razumnom roku odluči o njezinim pravima i obvezama, koje je zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

22.1. U skladu s člankom 63. stavkom 3. Ustavnog zakona, stoga je donesena odluka kao u točkama III., IV. i V. izreke.

22.2. Ustavni sud visinu naknade zbog povrede ustavnog prava podnositeljice na suđenje u razumnom roku utvrdio je uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinog predmeta, uz istodobno uvažavanje ukupnih gospodarskih i socijalnih prilika u Republici Hrvatskoj.

23. Odluka o objavi temelji se na članku 29. Ustavnog zakona (točka VI. izreke).

Broj: U-III-2402/2022
Zagreb, 16. srpnja 2026.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Vijeća
Ante Galić, v. r.

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Anamarija Badovinac
10000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednik Uprave: Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graljuk

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.
Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.
Novine izlaze jedanput tjedno i po potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.
Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2026. godinu iznosi 376,00 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 860,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 1.070,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.
O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 7,00 EUR.

Barbara Herceg Pakšić

ISPRIKA U KAZNENOM PRAVU – PREKORAČENJE GRANICA NUŽNE OBRANE I KRAJNJA NUŽDA

Recenzenti:

Davor Derenčinović, Igor Martinović, Marin Mrčela

❐ Pravna biblioteka – monografije ❐ veljača 2021. ❐ meki uvez

Cijena: 24,16 EUR

Oznaka: 811-468

Više na: **www.nn.hr**

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6,
tel.: 01/6652 866, 6652 843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: **prodajaknjiga@nn.hr**, odnosno kupiti u našim prodavaonicama
ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.